

ಪ್ರಕಾಶ

ಡಿಸೆಂಬರ್

1991

ಕರ್ನಾಟಕ ಕವಿತೆ

• ಪ್ರಕಾಶ

• ಕವಿತೆ

ಕೂಡಾಡಿ ದೇವರಾಜ ಕಲಾಕರ

• ಅರಸಿ

• ಬಿ. ಆರ್. ಬಿ.

• ಕವಿ

• ಸುಬ್ಬಾ ಭಟ್ಟ ಉದ್‌ಘಾಟನೆ

• ಕವಿತೆ

• ಕವಿ ಪ್ರಕಾಶ

• ಕವಿತೆ ರಚನೆ

• ಕಂಠದ ಕೃಷ್ಣಮೂರ್ತಿ

ಪ್ರತಿ ಪ್ರತಿ: 2 ರೂ. 50 ಪು.

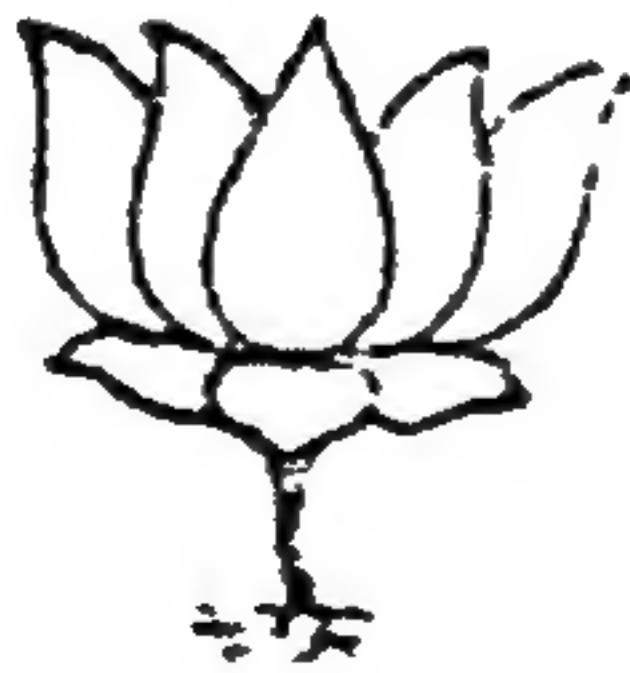

ಶುಭಾಶಯಗಳೊಂದಿಗೆ

ಎಸ್. ವಿ. ಆರ್. ವಿಜ್ಞೇಷ್

ಬೆಂಗಳೂರು

ಸಂಪುಟ ೯

ಡಿಸೆಂಬರ್ ೧೯೯೧

ಸಂಚಿಕೆ ೩

ಅಜ್ಜ, ಅಜ್ಜಿಯರ ಮದುವೆಯ ಐವತ್ತು ವರ್ಷಗಳ “ಚಿನ್ನದ ಹಬ್ಬ”ದಲ್ಲಿ ವಾಲ್ಮೀಕಿಗಳೊಳ್ಳಕ್ಕೆ ಅಂತ ಅಪರಿಕದಿಂದ ಎನ್ನಾರೈ ಮೊಮ್ಮಗಳು ಶೀಲಾ ಬೆಂಗಳೂರಿಗೆ ಬಂದಿದ್ದಳು. ಹಬ್ಬದ ಸಮಾರಂಭ, ಅತಿಥಿ ಅಭ್ಯಾಗತರ ಸತ್ಕಾರ ಎಲ್ಲಾ ಮುಗಿದ ಮೇಲೆ, ಅಜ್ಜ ಮೊಮ್ಮಗಳು ಇಬ್ಬರೇ ಇದ್ದಾಗ, ಶೀಲಾ ಅಜ್ಜನ ಕೇಳಿದಳು.

“ಅಬ್ಬ, ಐವತ್ತು ವರ್ಷ ಒಂದೇ ಸಮನೆ ಸಂಸಾರ ನಡೆಸಿದೆಯಲ್ಲಾ ಅಜ್ಜೀ, ಒಮ್ಮೆಯಾದ್ರೂ ಅಜ್ಜನಿಂದ ವಿಚ್ಛೇದನ ಮಾಡ್ಕೊಳ್ಳೋಣ ಅಂತ ಅನ್ನಿಸಿರಲಿರ್ದೀ ? ನಿಜ ಹೇಳಜ್ಜಿ” ಅಂತ ಕೇಳಿದಳು. ಅಜ್ಜ ಸ್ವಲ್ಪ ಯೋಚಿಸಿ.

“ವಿಚ್ಛೇದನದ ಯೋಚನೆ ?..... ಖಂಡಿತಾ ಇಲ್ಲ. ಒಂದೆರಡು ಬಾರಿ ಅಜ್ಜನನ್ನ ಕೂಲ್ಪೇಕು ಅಂತ ಅನ್ನಿಸಿತ್ತು ಅವ್ವೇ”

ಗೌರವ ಸಹಕಾರರು ; ಶ್ರೀ ಆ ರಾ. ಸೇ. ಶ್ರೀ ಶೇಷಗಿರಿ	ಜಂದಾ ವಿವರ : ಬಿಡಿ ಪ್ರತಿ 2 ರೂ. 50 ಪೈ. ವಾರ್ಷಿಕ ಜಂದಾ 25 ರೂ. ಆಜೀವ ಜಂದಾ 250 ರೂ.	ವಿಳಾಸ ಅಪರಂಜಿ ಕಾರ್ಯಾಲಯ 36, 6ನೆಯ ಮುಖ್ಯ ರಸ್ತೆ ಮಲ್ಲೇಶ್ವರಂ ಬೆಂಗಳೂರು 560003 ಕೆಲಸದ ವೇಳೆ : ಬೆಳಿಗ್ಗೆ 8ರಿಂದ 10 ಗಂಟೆಯ ವರೆಗೆ

ಈ ಸಂಚಿಕೆಯಲ್ಲಿ

ಲೇಖನ	ಲೇಖಕ/ಲೇಖಕಿ	ಪುಟ
ಅಪರಂಜಿ ಕಿಡಿ	ಪ್ರಕಾಶ್	4
ಪ್ರಾಣೇಶ ಪ್ರಸಂಗ	ರಾಮಿ	6
ಎಣ್ಣೆ ಕಾಣದ ತಲೆಗಳು	ಕೂರಾಡಿ ದೇವರಾತ ಕಲ್ಯಾಣ	12
ಕ್ರಿಕೆಟ್ ವರ್ಣಮಾಲೆ	ಆರತಿ	13
ತಥಾಸ್ತು !	ಸೀ. ಆರ್. ಸತ್ಯ	15
ನಾಕಾಣೆ	ಶಿವು	18
ಸುಬ್ಬಾ ಭಟ್ಟ ಉವಾಚ	ಸುಬ್ಬಾ ಭಟ್ಟ ಉರುಫ್ ಶೇಷಗಿರಿ	22
ಬೆಂಗಳೂರು ಇಂದು	ನಳಿನೀ ಪ್ರಿಯ	24
ಈಶಾನ್ಯ ವಯಣ	ಡಾ ಪ್ರಕಾಶ್	27
ಪಾವ ! ಮಕ್ಕಳು !	ಶಾಂತಾ ರಘು	29
ಬ್ಯಾಂಕ್ ಶಾಖಾಧಿಕಾರಿಯ ಬವಣೆ	ಕಂಭಂ ಕೃಷ್ಣಮೂರ್ತಿ	33

ಮುದ್ರಣ : ಇಂಪ್ರೆಷನ್ಸ್, ಮಲ್ಲೇಶ್ವರಂ, ಬೆಂಗಳೂರು
ದೂರವಾಣಿ : 342144

ಅಪರಂಜಿ

(ತಿಳಿನಗೆಯ ಕಾರಂಜಿ)

ಸಂಪುಟ ೯

ಡಿಸೆಂಬರ್ ೧೯೯೦

ಸಂಚಿಕೆ ೩

(ಆತ್ಮನನ್ನು) ಶಸ್ತ್ರಗಳು ಕತ್ತರಿಸಲಾರವು, ಬೆಂಕಿಯು ಸುಡಲಾರದು. ನೀರು ತೋಯಿಸಲಾರದು, ಗಾಳಿಯು ಒಣಗಿಸಲಾರದು.

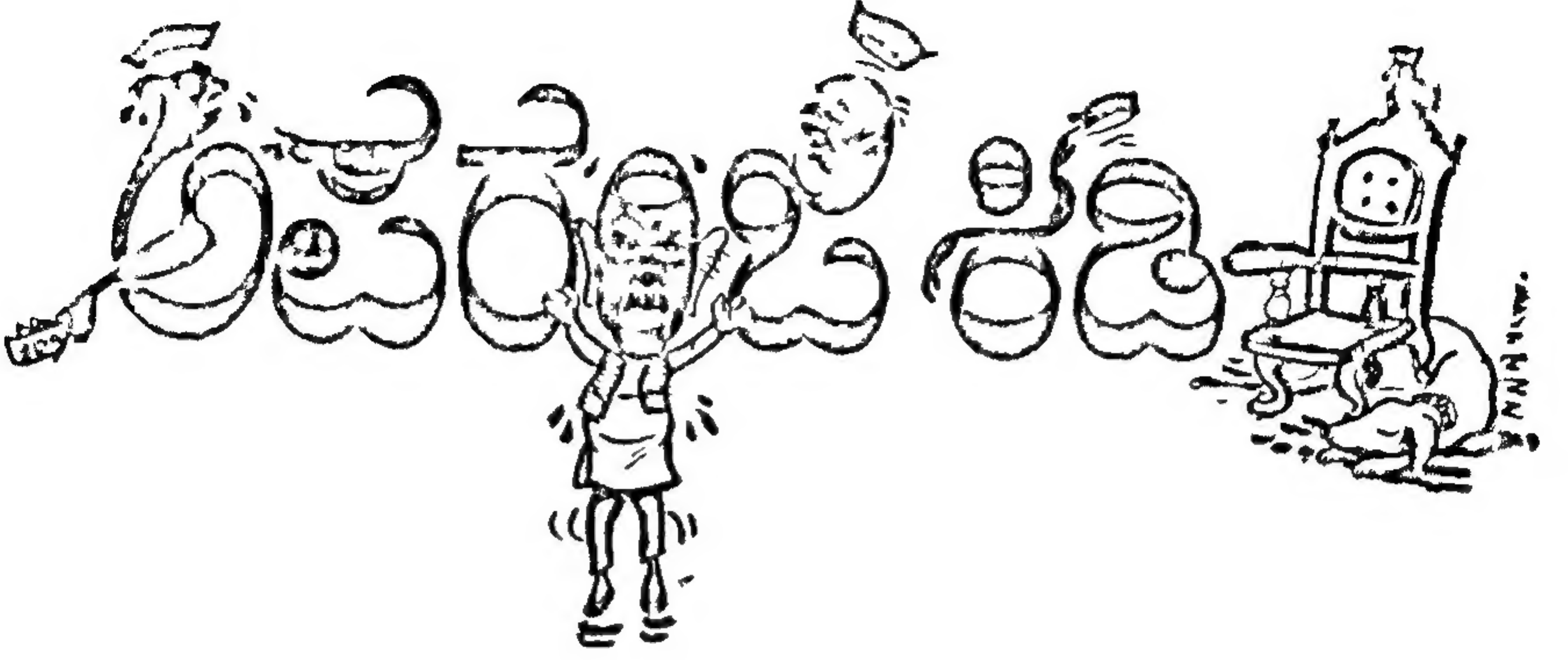
—ಗೀತಾ

ಕೌರವರ ಸೈನ್ಯವನ್ನು ಕೊಲ್ಲಲಾರೆನೆಂದು ಹೇಳಿ ವಿಷಾದದಲ್ಲಿ ಮುಳುಗಿದ ಅರ್ಜುನನಿಗೆ ಶ್ರೀ ಕೃಷ್ಣನು ಹೇಳಿದ ಮಾತಿದು.

ಲೋಕದಾದ್ಯಂತ ದೌಲತ್ತು ನಡೆಯಿಸುವ ಆಳರಸರಿಗೆ ಇದು ಅಷ್ಟೇ ಚೆನ್ನಾಗಿ ಅನ್ವಯಿಸುತ್ತದೆ. ಅವರು ಕಲ್ಲುಬಂಡೆಗಳಂತೆ, ಸೋತರೂ ಬದಲಾಯಿಸುವುದಿಲ್ಲ ತಮಗೆ ಅಧಿಕಾರ ಶಾಶ್ವತವೆಂದು ನಂಬಿದ ಅವರಿಗೆ ಸತ್ಯವು ಕಾಣುವುದಿಲ್ಲ. ಜನತೆಯ ಹಿತದಲ್ಲೇ ನಿರತರಾದ ಅವರ ದೇಹಗಳನ್ನು ಶಸ್ತ್ರಗಳು ಕತ್ತರಿಸಿದರೂ, ಅವರ ಮುಂದಿನವನು ಅದೇ ಆಟಗಳಲ್ಲೇ ತೊಡಗಿರುತ್ತಾನೆ. ಎಲ್ಲರೂ ಸದಾ ಸೇವೆ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದರೂ ಬಡತನ, ಕ್ಷೋಭೆ ಹೆಚ್ಚುತ್ತಲೇ ಇರುತ್ತವೆ. ದಶಕಗಳಗಟ್ಟಲೆ ಐಕ ವನ್ನು ಸಾಧಿಸುತ್ತಾ ಅವರು ದೇಶಗಳನ್ನು ಭಿದ್ರ ಭಿದ್ರಗೊಳಿಸುತ್ತಲೇ ಇರುತ್ತಾರೆ.

ಅವರ ಗಟ್ಟಿ ಚರ್ಮಗಳನ್ನು ಟೀಕೆ ಚುಚ್ಚಲಾರದು. ಅವರ ಅನುಕಂಪ ಜನತೆಯ ಹಸಿವನ್ನು ಇಂಗಿಸಲಾರದು. ಪ್ರತಿಭಟನೆಯ ಗಾಳಿಯಿಂದ ಅವರ ಜರ್ಬು ಒಣಗಲಾರದು. ಅವರು ತುಳಿದ ದಾರಿಯ ಹೊಲಸನ್ನು ಅಣುವಿಕಿರಣವೂ ನಾಶ ಪಡಿಸಲಾರದು.

ಇದ್ದದ್ದನ್ನು ಇದ್ದ ಹಾಗೆ ಹೇಳಿ ಎದೆಗೊದಿಸಿಕೊಳ್ಳುವವರು ಅನಾಮಿಕರು. ಕುಮಾರವ್ಯಾಸ ಹೇಳಿದ 'ಅಪರಿಪಾಲರು ಕಂಗಳಿಂದಲಿ. ಕಿವಿಗೆ ಕರವೊಳ್ಳಿದರು. ಕಂಡುದನವರು ನಂಬರು, ಕೊಂಡಯರ ನುಡಿಗೇಳಿ ನಂಬುವರು.

ಪ್ರಕಾಶ್

ತಿಪ್ಪಗೊಂಡನಹಳ್ಳಿ ಕೆರೆಗೆ ಅಧಿಕ ನೀರು.

— ಸುದ್ದಿ.

ಯಾವ ಯೋಗಿಯೂ ಅಲ್ಲಿ ಪ್ರಾರ್ಥನೆ ಮಾಡಲಿಲ್ಲ; ಅದರಿಂದಿರಬೇಕು !

*

*

*

ಕನ್ನಡ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಗೆ ಈಗೊಂದು ಪ್ರಾಧಿಕಾರ.

— ಸುದ್ದಿ.

ಸದ್ಯ, ನಾವೀಗಿಲ್ಲವಲ್ಲ ಅಂತ ರನ್ನ, ಪಂಪರು ಸಂತೋಷಪಟ್ಟರಂತೆ !

*

*

*

ಕೇರಳದಲ್ಲಿ ದುರ್ಮೋಧನನಿಗೆ ಒಂದು ಮಂದಿರ ಕಟ್ಟಿದ್ದಾರಂತೆ.

— ಪತ್ರಿಕೆ.

ನಮ್ಮ ಹಲವು ಮುಖಂಡರಿಗೆ ಇದು ಆಶಾದಾಯಕ ಸುದ್ದಿ !

*

*

*

‘ಕಡೆಗೂ ಪಶ್ಚಿಮ ಏಷ್ಯಾ ನೇರ ಚರ್ಚೆ’

‘ಆಯೋಧ್ಯೆ ಚರ್ಚೆಗೆ ಬಾಬರಿ ಸಮಿತಿ ಸಿದ್ಧ’

ದಿನಪತ್ರಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಒಂದರ ಕೆಳಗೊಂದು ಶೀರ್ಷಿಕೆಗಳು !!

*

*

*

ಭಾರತ ಟೀಂಗೆ ವೆಂಗ್‌ಸರ್ಕಾರ್, ಶ್ರೀಕಾಂತ್ ಮರಳಿ ಆಯ್ಕೆ.

— ಕ್ರೀಡಾ ಸುದ್ದಿ.

ಅದೇ ಉಂಡೇನು, ಕದ ತೆಗಿ !

* * *

ಹಿಮಾಚಲ ಪ್ರದೇಶದ ಯುವತಿಯೊಬ್ಬಳು ದಿನಾ ಎರಡು ಟೆಂಬ್ಲರ್ ಸೀಮೆ ಎಣ್ಣೆ ಕುಡಿಯುತ್ತಾಳೆ.

— ಸುದ್ದಿ.

ಮನೇಲಿ ಇಡುಕ್ಕೆ ಭಯವೇನೋ ?

* * *

ಗುರುವಾರ ದಕ್ಷಿಣ ಆಫ್ರಿಕ ಕ್ರಿಕೆಟ್ ತಂಡದ ಆಗಮನ.

— ಸುದ್ದಿ.

ಗಾಂಧೀವಾದಿಗಳು ಪಿಚ್ ಅಗೆಯದಿದ್ದರೆ ನಾಕು !

* * *

ಮನೆ ಬಳಕೆ ನೀರಿನ ದರದಲ್ಲಿ ಇಳಿತ.

— ಪತ್ರಿಕೆ

ಬರದ ನೀರಿನ ದರ ಇಳಿಸಿ ಏನು ಫಲ ? ?

* * *

ಹಳ್ಳಿಗೆ ಹಾಜರಾಗದ ವೈದ್ಯರ ವಜಾ.

— ಆರೋಗ್ಯ ಸಚಿವರು.

ಶಿಸ್ತುಗಾರ ಅಂದರೆ ಇವರೇ !!

* * *

‘ಅಜ್ಞಾನದಿಂದ ಹರಡಿದ ಕತ್ತಲೆ ದೀಪಾವಳಿ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಹರಿಯಲಿ.

— ಶ್ರೀ ವೆಂಕಟರಾಮನ್

ಕತ್ತಲೆ ಪೂರ ಹರಿದರೆ ಪಟಾಕಿಗಳೇ ಕಾಣುಲ್ಲವಲ್ಲ ?

ಕೊರವಂಜಿಯಿಂದ ....

ಪ್ರಾಣೇಶ ಪ್ರಸಂಗ

ಪ್ರಾಚ್ಯ ಸಂಶೋಧನೆ

ರಾಮಿ

ರೆನ್ನಡ ಮಾತೃ ಭಾವೆ, ಹಿಂದೀ ರಾಷ್ಟ್ರ ಭಾವೆ. ಇಂಗ್ಲೀಷು ಅಂತಾರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಭಾವೆ, ಸಂಸ್ಕೃತವಂತೂ ದೇವ ಭಾವೆ ; ಆದ್ದರಿಂದ ನಮ್ಮ ಹುಡುಗರೆಲ್ಲ ನಾಲ್ಕೈದು ಭಾವೆ ಗಳನ್ನು ಕಲಿಯಬೇಕೆಂದು ಮುಂದಾಳುಗಳು ಹೇಳುವುದು ಕೇಳಬರುತ್ತಿದೆ. ಹಾಗೆಯೇ ಇನ್ನು ಕೆಲವರು ನಮಗೆ ಸಂಗೀತ, ಸಾಹಿತ್ಯ, ಶಿಲ್ಪ, ಶಿಲ್ಪ ಕಲೆ, ಇನ್ನೊಂದು, ಮತ್ತೊಂದು—ಹೀಗೆ ಎಲ್ಲವೂ ತಿಳಿದಿರಬೇಕು ಎನ್ನುತ್ತಾರೆ. ತಜ್ಞರು ಹೇಳುವುದು ಸರಿ ಇರಬೇಕು. “ಆದ್ದು ಮಾತ್ರವಲ್ಲ ಕಣಯ್ಯ, ನಾವು ತಿಳಿದಿರತಕ್ಕದ್ದು ಇನ್ನೂ ಬೇಕಾದಷ್ಟಿದೆ” ಎಂದು ಪ್ರಾಣೇಶ ತನ್ನ ವತ್ರವನ್ನು ಬಹಳ ಗಂಭೀರವಾಗಿ ಪ್ರಾರಂಭಿಸಿ ದ್ದನ್ನು ಕಂಡು ನನಗೊಮ್ಮೆ ದಿಗಿಲಾಯಿತು. “ನಮ್ಮ Pastನ ಕುರಿತು ಕೂಡ ನಮಗೆ ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ತಿಳಿದಿರಬೇಕು ದೈವೇಚ್ಛೆ ಎಂದು ಕಾಣುತ್ತದೆ. ಇದ್ದಕ್ಕಿದ್ದ ಹಾಗೆ ಸಂಶೋಧನೆಯಲ್ಲಿ ಆಸಕ್ತಿ ಹುಟ್ಟುವ ಸಂದರ್ಭವೊಂದು ನನಗೊದಗಿದೆ. ಈಗಾಗಲೇ ಸಾಧನೆಗ ಪ್ರಾರಂಭಿಸಿದ್ದೇನೆ. ಪೆಚ್ಚಿನ ವಿವರ ವತ್ರದಲ್ಲಿ. (ಇವಳಾಗಲೇ ವನ್ನು ಕಿತ್ತುಕೊಳ್ಳಲು ತೊಡಗಿರುವುದರಿಂದ ಮುಂದೆ ಒರೆಯುವುದು ಅಸಾಧ್ಯ.) ಅಂದ ಹಾಗೆ, ಸಂಶೋಧನೆ ಕುರಿತು ನಿನ್ನ ಅಭಿಪ್ರಾಯವೇನು ?” ಎಂದು ಪ್ರಾಣೇಶ ತನ್ನ ವತ್ರವನ್ನು ಮುಗಿಸಿದ್ದ.

ನಾನೂ ತಡವಿಲ್ಲದೆ ಉತ್ತರ ಬರೆದೆ. “ನನ್ನ ಅಭಿಪ್ರಾಯವೇನಪ್ಪ ! ಮಹಾ, ಮಹಾ ಪಂಡಿತರು ತಮಗಾಗಿ ಮೀಸಲಾಗಿಟ್ಟುಕೊಂಡಿದ್ದ ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಈ ಸಮಾಜವಾದಿ ಯುಗದಲ್ಲಿ Man in the street ಕೂಡ ತನ್ನದನ್ನಾಗಿ ಮಾಡಿ ಕೊಳ್ಳಬೇಕಾದ್ದು ಸಹಜವೇ. ಆದ್ದರಿಂದ ನಿನಗೂ ಸಂಶೋಧನೆ ನಡೆಸುವ ಹಕ್ಕಿದೆ, ಮಂತ್ರಿಯಾಗುವ ಹಕ್ಕಿದ್ದಂತೆಯೇ. ಆದ್ದರಿಂದ ಎಲ್ಲಿ ಸಂದೇಶದಾತರಂತ ನಿನಗೆ ನಾನು Wish you success ಎನ್ನಲು ಕಷ್ಟವಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ಒಂದು ಮಾತು. ನೀನು ಹೇಳುವ ಹಾಗೆ ‘Past’ನ ಕುರಿತು ನಾವು ಎಷ್ಟು ಹೆಚ್ಚು ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ತಿಳಿಯಲು ಪ್ರಯತ್ನಿಸುತ್ತೇವೋ, ಅವ್ಯಯ್ಯಾ ಮಟ್ಟಿಗೆ ಒಂದು ವಿಷಯವಂತೂ ಹೆಚ್ಚು ಸ್ಪಷ್ಟ

ವಾಗುತ್ತೆ. ಮನುಷ್ಯ ಒಮ್ಮೆ ಲಾಂಗೂಲವಂತನಾಗಿದ್ದ. ಲಾಂಗೂಲ ಹೋಗಿ ಆತ ಇಷ್ಟು ಬದಲಾಯಿಸಿದಂತೆ ಕಂಡರೂ ಅವನ ಮೂಲ ಸ್ವಭಾವ, ಬುದ್ಧಿ, ಗುಣ, ನಡತೆಗಳಲ್ಲಿ ಮಹಾ ಬದಲಾವಣೆ ಏನೂ ಆಗಿಲ್ಲ. ಆ ಮಟ್ಟಿಗೆ Past ಏನು, Present ಏನು?" ಎಂದಲ್ಲಾ ಬರೆದಿದ್ದೆ.

ಎರಡು ದಿನಗಳ ಮೇಲೆ ಇನ್ನೊಂದು ಕಾಗದ ಬಂತು. ಪ್ರಾಣೇಶನಿಂದಲ್ಲ ; ಅವನ ಹೆಂಡತಿಯಿಂದ. "ಅಣ್ಣಾ, ನೀವು ಬರೆದ ಹಾಗೆ ಲಾಂಗೂಲವಂತನಾಗಿದ್ದಾಗ್ನಿ. ಗಿಂತ ಇಂದಿನ ಮನುಷ್ಯನ ಗುಣಗಳಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚಿನ ಬದಲಾವಣೆಯಾಗಿಲ್ಲ ಎಂಬುದು ನಿಜ" ಎಂದು ಪ್ರಾರಂಭಿಸಿದ್ದಳು. ಪತ್ರ ಓದಿ ಮುಗಿಸಿದ ಮೇಲೆ ಬಲು ದಿಟ್ಟಿಯಮ್ಮ ನೀನು ಎಂದುಕೊಂಡ. ಪ್ರಾಣೇಶ ನಡೆಸಿದ್ದ ಸಂಶೋಧನೆಯ ಸಂಪೂರ್ಣ ವಿವರ ಆದರಲ್ಲಿತ್ತು. ಆದರೆ ಪ್ರಾಣೇಶನ ಪತ್ರವೇ ಇಲ್ಲ !

ಪ್ರಾಣೇಶನ ಸಂಶೋಧನಾ ಸ್ಫೂರ್ತಿ ತೊಡಗಿದ್ದಾ ಹೀಗ. ನೆಂಟರಿಷ್ಟರ ಮನೆಗೆ ಓಡಾಡಿ ಬರುವುದರ ಹೊರತು ಬೇರೇನೂ ಕೆಲಸವಿಲ್ಲದ ಹೆಂಡತಿಯೊಡನೆ ಹರಟೆ ಬಡಿದು, ಹುಡುಗರೊಡನೆ ಪಗಡೆ ಆಡಿ ಸೋಲುತ್ತಿರುವುದರ ಜೊತೆಗೆ ಪ್ರಾಣೇಶನಿಗೆ ಈ ಚಪಲವೂ ಮೂಡಿದುದು ಆಶ್ಚರ್ಯವಲ್ಲ. ಹಿಂದೂಮೈ ಆತ ರಾಮಾಯಣದ ಸನ್ನಿವೇಶ ಒಂದನ್ನು ಅನಾಮತ್ತಾಗಿ ಎತ್ತಿಕೊಂಡು ತುಂಡು ಕಾವ್ಯ ಬರೆದು ಬಿಡುತ್ತೇನೆಂದು ತೊಡಗಿ ವಾಲ್ಮೀಕಿಯ ಆತ್ಮಕ್ಕೆ ಗೋಳು ಕೊಡಲಿಲ್ಲವೆ ? ಇದು ಅಂಥಾದ್ದೇ ಇನ್ನೊಂದು ನಾಹಸ.

ಸಂಜೆ ಹೊತ್ತಿಗೆ ಪ್ರಾಣೇಶ ಹೆಂಡತಿಯೊಡನೆ ಅಡ್ಡಾಡಿ ಬರಲು ಹೊರಟಿದ್ದ. ಹಾಗೆಯೇ ಗಂಗಾಧರೇಶ್ವರಸ್ವಾಮಿ ಗುಡಿಗೆ ಪ್ರದಕ್ಷಿಣೆ ಬರುತ್ತಿರುವಾಗ ಅಲ್ಲಿಯ ಪಕ್ಕದಲ್ಲೇ ಒಂದು ಕಲ್ಲು ಹಲಗೆ ಬಿದ್ದಿರುವುದು ಕಾಣಿಸಿತು. ಪ್ರಾಣೇಶ ಕುತೂಹಲ ಗೊಂಡು ಹತ್ತಿರ ಹೋಗಿ ಅದನ್ನು ಪರೀಕ್ಷಿಸಿದ. ಅದರಲ್ಲಿ ಏನೋ ಅಕ್ಷರಗಳನ್ನು ಕೊರೆದಿದ್ದಂತೆ ಕಾಣಿಸಿತು. ಆದರೆ ಮಣ್ಣು ಕೆಸರು ಮೆತ್ತಿಕೊಂಡಿತ್ತಾದ್ದರಿಂದ ಯಾವುದೂ ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ಕಾಣುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ. ಅರ್ಚಕರನ್ನು ವಿಚಾರಿಸಿದಾಗ "ಏನೋ ಹಳೇದೊಂದು ಬೋರ್ಡ್, ಸ್ವಾಮಿ" ಎಂದುಬಿಟ್ಟರು. ಆದರೆ ಪ್ರಾಣೇಶನಿಗೆ ಅವರಿಂದ ಸಮಾಧಾನವಾಗಲಿಲ್ಲ. ಅವನಲ್ಲಿ ಕುತೂಹಲ ಕೆರಳಿತೆಂದರೆ ಕೇಳಬೇಕೆ ?

ಸರಿ, ಆ ದಿನ ರಾತ್ರಿ ಪ್ರಾಣೇಶನಿಗೆ ನಿದ್ರೆಯೇ ಹತ್ತಲಿಲ್ಲ. ಆ ಕಲ್ಲು ಚಪ್ಪಡಿ ಯಾವುದೋ ಪುರಾತನ ಶಾಸನವಿರಬೇಕೆಂದೂ, ಮೂಲೆಗೆ ಬಿದ್ದಿರುವ ಅದನ್ನು ಜಗತ್ತಿಗೆ ಪ್ರಕಟಪಡಿಸುವುದು ಅಗತ್ಯವೆಂದೂ, ಒಂದು ವೇಳೆ ಅದು ಅಶೋಕನ ಶಾಸನವೇ ಯಾಕಾಗಿರಬಾರದೆಂದೂ, ಆತ ಮಡದಿಗೆ ಉಪನ್ಯಾಸ ಕೊಟ್ಟ. ನಮ್ಮ

ಜನಕ್ಕೆ ಬುದ್ಧಿ ಇಲ್ಲ; ವೇಶದ ನಾನಾ ಭಾಗಗಳಲ್ಲಿ ಇಂಥ ಅಮೂಲ್ಯ ಶಾಸನಗಳು ಎಷ್ಟು ಮೂಲೆಗೆ ಬಿದ್ದಿವೆಯೋ ಏನೋ ? ಅವುಗಳ ಉದ್ಧಾರಕ್ಕಾಗಿ ಏಕೆ ತನ್ನ ಜೀವನವನ್ನು ಮುಡುಪಾಗಿದಬಾರದು ? ಎಂದು ವಾದಿಸಿದನಂತೆ. ಆಕೆ ತಾಳ್ಮೆಯಿಂದ 'ಬೆಳಗಾಗಲಿ' ಎಂದು ಸೂಚಿಸಿದರೂ ಈತ ಸುಮ್ಮನಿರಲಾರ. ನಾಳೆ ಬೆಳಿಗ್ಗೆ ಎದ್ದು ಆ ಕಲ್ಲನ್ನು ತೊಳೆಸಿ, ಅಕ್ಷರಗಳು ಸ್ಪಷ್ಟವಾದೊಡನೆ ಅವುಗಳ ಪ್ರಿಂಟ್ ತೆಗೆದು ವಿದ್ವಾಂಸರಿಗೆ ಕಳುಹಿಸಬೇಕು, ಹಾಗೆ ಹೀಗೆ ಎಂದು ಮುಂತಾಗಿ ತನ್ನೊಳಗೆ ಚರ್ಚಿಸಿಕೊಂಡ. ನಡು ರಾತ್ರಿಗೆ ದೀಪ ಆರಿಸಿ ಮಲಗಿದ್ದರೆ ಆಗ ಏನಾದರೂ ಒಂದು ಹೊಸ Idea ತಲೆ ಯೊಳಗೆ ದೊಕ್ಕರೆ ಎಷ್ಟೆಲ್ಲ ಗುಣಾಕಾರ ಭಾಗಾಕಾರಗಳನ್ನು ಮಾಡುತ್ತವೆ ಎಂದು ಹೇಳಬೇಕೆ ? ಸಂಶೋಧನೆಯ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಪ್ರಾಣೇಶ ಸಿದ್ಧವಡಿಸಿದ ಪ್ಲಾನುಗಳಿಗೆ ಲೆಕ್ಕವಿಲ್ಲವಾಯಿತು. ಆ ನಿಮಿಷದಲ್ಲಿ ಅವನು ತಾನು ಯಾರೆಂಬುದನ್ನೇ ಮರೆತುಬಿಟ್ಟ. ಸಂಶೋಧನೆಯಲ್ಲಿ ಇಂಥ ಬಲವಾದ ಆಸಕ್ತಿ ಮೂಡಿದ್ದರಿಂದ ನಾಳೆ ಎಲ್ಲಿಯಾದರೂ ಸರಕಾರದವರು ಹಾಳಾದ ಸಂಶೋಧನೆಯ ಡೈರೆಕ್ಟರ್ ಕೆಲಸವನ್ನು ಗಂಟುಹಾಕಿ ಬಿಡುತ್ತಾರೋ, ಏನೋ ಎಂದೆಲ್ಲ ಚಿಂತಿಸಿದ. ತಲೆ ಬಿಸಿ ಏರಿತು. "ರಾಮಿಗೆ ತಿಳಿಸಿ ಬಿಡುತ್ತೇನೆ" ಎಂದು ಛಂಗನೆ ಹಾಸಿಗೆಯಿಂದ ಎದ್ದು, ದೀಪ ಹಚ್ಚಿ, ನನಗೆ ಒಂದು ಕಾಗದ ಬರೆಯತೊಡಗಿದ. ಹೆಂಡತಿ ಬಂದು ಪೆನ್ನು ಕಿತ್ತುಕೊಳ್ಳುವವರೆಗೂ ಬರೆದ. ಉಪಾಯವಿಲ್ಲದೆ ಎರಡು ಘಂಟೆಗೆ ಮಲಗಿಕೊಂಡರೂ, ರಾತ್ರಿಯೆಲ್ಲ ಏನೇನೋ ಕನಸುಗಳು. ಹರವ್ವಾ, ಮೊಹಂಜೊದಾರೊ ನಗರಗಳ ಬೀದಿಗಳಲ್ಲಿ ಆಟೋ ರಿಕ್ಷಾ ದಲ್ಲಿ ಕುಳಿತು ಓಡಾಡಿದನೆಂಬ ವಿಚಿತ್ರ ಕನಸೂ ಬಂತು.

ಮಾರನೆಯ ದಿನ ಪ್ರಾಣೇಶ ಬಲು ಬೇಗನೆ ನಾಪ್ಪಾ ಮುಗಿಸಿ. ಇಬ್ಬರು ಹುಡುಗರನ್ನು ಕಟ್ಟಿಕೊಂಡು ಗುಡಿಗೆ ಹೊರಟನಂತೆ. ಹೆಂಡತಿಯನ್ನೂ ಬಾ ಎಂದು ಒತ್ತಾಯಿಸಿದರೆ ಆಕೆ 'ಯಾರಾದರೂ ನಕ್ಕಾರಾ, ಸುಮ್ಮನಿರಿ' ಎಂದಳು. ಪ್ರಾಣೇಶ ಗುಡಿಗೆ ಹೋಗಿ, ಅರ್ಚಕರ ಮನೆಯಿಂದ ಕೂಡ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು, ನೀರು ಹೊರುವಂತೆ ಹುಡುಗರಿಗೆ ಅಜ್ಞಾಪಿಸಿದ. ಹಾಗೆಯೇ ತೆಂಗಿನ ಜುಟ್ಟು ತರಿಸಿ, ಕೊಂಚ ಕೊಂಚ ನೀರು ಚಿಮುಕಿಸಿಕೊಂಡು, ಶಾಸನದ ಮೇಲೆ ಹತ್ತಿಕೊಂಡಿದ್ದ ಕೆಸರನ್ನು ಉಜ್ಜಿ ತೆಗೆಯುವಂತೆ ಅವರನ್ನು ಪುಸಲಾಯಿಸಿದ್ದಾಯಿತು. ಹುಡುಗರು ಕೂಡ ತುಂಬ ಉತ್ಸಾಹದಿಂದಲೇ ಉಜ್ಜತೊಡಗಿದರು. ಒಬ್ಬನ ಉತ್ಸಾಹವಂತೂ ಮಿತಿ ಮಿರಿ, ಆತ ಕೊಂಚ ಬಲವಾಗಿಯೇ ಘರ ಘರ ಎಂದು ತೀಡತೊಡಗಿದಾಗ ಪ್ರಾಣೇಶ ತಾಳ್ಮೆಗೆಟ್ಟು "ಧೂ ದಡ್ಡ ! ಅಪ್ಪ ಬಲವಾಗಿ ಉಜ್ಜಿದರೆ ಅಕ್ಷರಗಳೆಲ್ಲ ನವೆದು ಹೋದಾವು" ಎಂದು ಗದರಿಸಿ ಒಂದು ಏಟು ಕೊಟ್ಟ. ಸರಿ. ಆತ ಮುಖ ಸಿಂಡರಿಸಿ ಕೊಂಡು ಮನೆಗೆ ಹೊರಟು ಹೋದ. ಇದೇನಪ್ಪ ರಾಧಾಂತ ಎಂದುಕೊಂಡು ಪ್ರಾಣೇಶನ ಹೆಂಡತಿ ಹೊರಟು ಬರುವಂತಾಯಿತು.

ಆ ಹುಡುಗ ಹೊರಟು ಹೋದಮೇಲೆ ಉಳಿದೊಬ್ಬನನ್ನು ಪೂಸಿ ಮಾಡಿ ಉಳಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು ಪ್ರಾಣೇಶನಿಗೆ ಸಾಕು ಸಾಕಾಯಿತು. ಮಾತ್ರವಲ್ಲದ ತಾನೂ ಒಂದು ತೆಂಗಿನ ಜುಟ್ಟು ಹಿಡಿದು ಉಜ್ಜಲು ಪ್ರಾರಂಭಿಸಿದ ಶಾಸನದ ಮೇಲಿನ ಕೆಸರು ಘಟ್ಟಿಯಾಗಿ ಒಣಗಿದ್ದುದರಿಂದ ಬಡ ಪೆಟ್ಟಿಗೆ ಕದಲುತ್ತಿರಲ್ಲಿಲ್ಲ. ಆದರೂ ಪ್ರಾಣೇಶ, Apprentice courseನಲ್ಲಿರುವ ಅಗಸ ಗೋಣಿ ಒಗೆದ ಹಾಗೆ ಉಜ್ಜಿಯೇ ಉಜ್ಜಿದ. ಹೀಗೆ ಒಂದು ಘಂಟೆಯ ಕಾಲ ಉಜ್ಜಿದ ಮೇಲೆ ಒಂದು ಕೈಯಿಗಲ ಜಾಗದ ಕೆಸರು ಪೂರ್ತಿ ಕಿತ್ತು ಹೋಗಿ, ಏನೋ ಅಕ್ಷರಗಳು ಕಾಣಿಸಿಕೊಂಡಾಗ ಪ್ರಾಣೇಶನ ಆಸಂದಕ್ಕೆ ಮಿತಿಯುಂಟೆ? ಅಷ್ಟೇ ಭಾಗಕ್ಕೆ ನೀರು ಹಾಕಿ, ಚೆನ್ನಾಗಿ ತೊಳೆದಾಗ ಅಕ್ಷರಗಳು ಸ್ಪಷ್ಟವಾದವು. ಆ ಶುಭ ಮುಹೂರ್ತದಲ್ಲಿ ಪ್ರಾಣೇಶನ ಹೆಂಡತಿ ಕೂಡ ಅಲ್ಲಿಗೆ ಬಂದಳು. ಬಚ್ಚಲು ಮನೆಯಿಂದ ಕಿರಿಚುತ್ತಾ ಹೊರಟ ಆರ್ಕಿಮಿದಿಸ್ ಮಹಾಶಯನಂತೆ ಪ್ರಾಣೇಶ ತೆಂಗಿನಜುಟ್ಟು ಆಕಾಶಕ್ಕೆ ಹಾರಿಸಿ, “ಇಗೋ ಕನ್ನಡ ಶಾಸನ ಇದು” ಎಂದು ಕುಣಿದಾಡಿದ. ಗಂ-ಧ-ರೆ-ಶ-ರ ಮುಂತಾಗಿದ್ದ ಮೊಗಲ ಸಾಲಿನ ಅಕ್ಷರಗಳನ್ನು ಓದಿ, ಅದು ಗಂಗಾಧರೇಶ್ವರ ಇರಬೇಕೆಂಬ ತನ್ನ ಪಾಂಡಿತ್ಯಜ್ಞಾನವನ್ನು ಪ್ರದರ್ಶಿಸಿದ. ಇನ್ನೇನು, ಹೊಸ ಶಾಸನ ಒಂದು ದೊರಕಿತೆಂದು ಸಮಸ್ತ ವಿಶ್ವಕ್ಕೆ ಪ್ರಕಟಿಸುವುದೊಂದು ಬಾಕಿ. ಪತ್ರಿಕಾ ಕರ್ತರು, ಫೋಟೋಗ್ರಾಫರುಗಳು, ಬ್ಲಾಕುಗಳು, ಹೀಗೇ ಏನೇನೋ ಯೋಜನೆಗಳು ಒಂದು ಕ್ಷಣ ಪ್ರಾಣೇಶನ ತಲೆಯನ್ನಾವರಿಸಿದುವು. ಆದರೆ ಎಲ್ಲಕ್ಕಿಂತ ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಶಾಸನದ ಉಳಿದ 9/10ನೇ ಭಾಗದ ಕೆಸರು ತೆಗೆಯಬೇಕಲ್ಲ. ಸರಿ. ಪ್ರಾಣೇಶ ತೆಂಗಿನಜುಟ್ಟು ಹುಡುಕಿ, ಅದನ್ನು ಎರಡು ಸೀಳು ಮಾಡಿ. ಒಂದನ್ನು ಹೆಂಡತಿಗೆ ಕೊಟ್ಟು, ‘ಹುಂ’ ಎಂದು ಆಕೆಯನ್ನು ಹುರಿದುಂಬಿಸುವುದರಲ್ಲಿದ್ದ. ಅಷ್ಟರಲ್ಲಿ ಅರ್ಚಕರೇ ಅಲ್ಲಿಗೆ ಬಂದರು.

“ಏನು ಕಾರ್ಯಭಾರದಲ್ಲಿದ್ದೀರಿ ಸ್ವಾಮಿ?” ಎಂದು ವೃದ್ಧರು ಕೊಂಚ ಹಾಸ್ಯದ ಧ್ವನಿಯಲ್ಲೇ ಕೇಳಿದರು.

“ಇದೇನೋ ಒಂದು ಪುರಾತನ ಶಾಸನ ಇರೋ ಹಾಗಿದೆ, ಸ್ವಾಮಿ. ಇಂಥವು ಗಳನ್ನು ಅಲಕ್ಷಿಸೋಕಾಗೊಲ್ಲ. ಇದರಲ್ಲೇನು ಬರೆದಿದೆ ಅಂತ ತಿಳಿಕೊಳ್ಳಬೇಕಾಗಿದೆ. ಅದಕ್ಕೇ ಸ್ವಚ್ಛಪಡಿಸುತ್ತಾ ಇದೇನೆ” ಎಂದ ಪ್ರಾಣೇಶ, ಗಂಭೀರವಾಗಿ.

“ಓ ಹಾಗೇನು!” ಎನ್ನುತ್ತ ಅರ್ಚಕರು ತಮ್ಮ ನರೆತ ಮುಳ್ಳುಗಡ್ಡವನ್ನು ಸವರಿ ಒಂದು ಪೂರ್ಮಿಕವಾದ ನಗೆಯನ್ನು ನಕ್ಕರು. “ಹಾಗಂತ ಗೊತ್ತಿದ್ದಿದ್ದರೆ ನಿನ್ನ ನೀವು ಕೇಳಿದಾಗಲೇ ವಿವರವನ್ನೆಲ್ಲ ಹೇಳಿಬಿಡುತ್ತಿದ್ದೆ. ನೀವೇನೋ ವಿಚಾರಿಸಿ

ದಿರಿ. ನಾನು ಬೋರ್ಡು ಅಂದುಬಿಟ್ಟೆ. ನೀವಿಷ್ಟು ಫಜೀತಿ ಪಡ್ತಾ ಇದ್ದಿರಿ ಅಂತ ಗೊತ್ತಿತ್ತಿದ್ದರೆ ಮೊದಲೇ ಎಲ್ಲಾ ಹೇಳಿಬಿಡ್ತಾ ಇದ್ದೆ. ಇದೇನು ಪುರಾಶನ ವಾವ್ವಲ್ಲ ಸ್ವಾಮಿ. ಈಗ ಒಂದಿಷ್ಟು ವರ್ಷಗಳ ಹಿಂದೆ ಕಲ್ಲು ಹಲಗೆ ಮೇಲೆ ನಾವೇ ನಾಲ್ಕುಕ್ಷರ ಕೊರೆ, ಈ ಗುಡಿರಸ್ತೆಯ ಕೊನೆಯಲ್ಲಿ ನೆಡಿಸಿದ್ದೆವು ಇದನ್ನು ಕಾಕು. ಮೋಟರುಗಳೆಲ್ಲ ಬಂದು ಗುಡಿ ಬಾಗಿಲಿನ ತನಕ ಧೂಳೆಬ್ಬಿಸುತ್ತಾ ಇದ್ದವು. ಅದು ಕೂಡದು, ದೂರದಲ್ಲೇ ನಿಲ್ಲಿಸಬೇಕು ಎಂದು ಬೋರ್ಡ್ ಬರೆಸುವ ಯೋಚನೆ ಮಾಡಿದಾಗ ವೈಂಟಿನಲ್ಲಿ ಬೇಡ. ಕಲ್ಲಿನಲ್ಲಿ ಕೊರೆಸಿಡೋಣ, ಶಾಶ್ವತವಾಗಿರುತ್ತೆ ಎಂದು ಕೆಲವರು ಅಭಿಪ್ರಾಯಪಟ್ಟರು. ಜೋಗಯ್ಯಾಂತಿದ್ದ ಇಲ್ಲಿ. ಶಿಲ್ಪದಲ್ಲಿ ನಿಪುಣ. ತಾನು ಕೊರೆಯುತ್ತೇನೆ ಎಂದ. ಬಲು ಬೇಗನೆ ನೀವು ಹೇಳೋ ಶಾಸನ ತಯಾರಿಸಿ ಕೊಟ್ಟೆ. ಇದನ್ನು ರಸ್ತೆಗೆ ಅಡ್ಡಲಾಗಿ ನಿಲ್ಲಿಸಿದೆವು. ಆದರೆ ಸರಕಾರ ಒಪ್ಪಲಿಲ್ಲ. ಗುಡಿ ತನಕವೂ ಸರಕಾರದ್ದೇ ರಸ್ತೆ, ಆತಂಕ ಮಾಡಕೂಡದು ಎಂದರು. ಈ ಕಲ್ಲನ್ನು ಕಿತ್ತು ಹಾಕಿಸಿದರು. ಕೋರ್ಟಿಗೆ ಹೋದೆವು. ಅಲ್ಲಿಯೂ ಜಯ ವಾಗಲಿಲ್ಲ. ಆಮೇಲೆ ಈ ಕಲ್ಲು ಹೀಗೇನೇ ಬಿದ್ದಿದೆ. ಇದೇ ನಿಮ್ಮ ಶಾಸನ” ಎಂದು ಇನ್ನೂ ಕೊಂಚ ನಕ್ಕರು. ಮತ್ತೂ ಮುಂದುವರಿಸಿ, “ಇಲ್ಲಿ ಹಳೇ ಶಾಸನಗಳಿಗೇನೂ ಕಡಿಮೆ ಇರಲಿಲ್ಲ. ಆಗಲೇ ಇಲಾಖೆಯವರು ಬಂದು ಅವುಗಳನ್ನೆಲ್ಲ ಸಾಗಿಸಿಕೊಂಡು ಹೋಗಿದಾರೆ, ಒಹಳ ವರ್ಷಗಳ ಹಿಂದೇನೆ. ಈಗ ಉಳಿದಿರೋದು ನಾವು ಬರೆಸಿದ ಈ ಶಾಸನ ಒಂದೇ” ಎಂದರು.

ಅವರು ಪೂರ್ತಿ ಆಡಿ ಮುಗಿಸುವುದರೊಳಗೆ ಪ್ರಾಣೇಶ ಉಸಿರಡಗಿಹೋಗು ವಂತಾಗಿತ್ತು. ತೆಂಗಿನ ಜುಟ್ಟು ತಾನಾಗಿ ಕೈಯಿಂದ ಜಾರಿಹೋಗಿತ್ತು. ಸುಸ್ತಾಗಿದ್ದು ಬೇರೆ, ಬೇಸ್ತು ಬಿದ್ದಿದ್ದು ಬೇರೆ. ಒಹಳ ಕಷ್ಟದಿಂದ ಅರ್ಚಕರಿಗೆ ಉತ್ತರವೆಂಬಂತೆ “ಓಹೋ ಅಪ್ಪೇ ಏನು” ಎನ್ನುತ್ತಾ, ಬೇಗನೆ ಕೈ ತೊಳೆದುಕೊಂಡು ಅಲ್ಲಿಂದ ಹೊರಟ. ಈ ಅವಧಿಯಲ್ಲಿ ಅವನ ಹೆಂಡತಿ ಬಹಳ ಕಷ್ಟದಿಂದ ನಗು ತಡೆದುಕೊಂಡಳಂತೆ.

ಮನೆಗೆ ಬರುವಾಗ ದಾರಿಯಲ್ಲಿ ಪ್ರಾಣೇಶ ಹೆಂಡತಿಯೊಡನೆ ಆಡಿದ್ದಿಷ್ಟೆ: “ಯಾರಿಗೂ ಹೇಳಬೇಡ” “ರಾಮಣ್ಣನಿಗೆ (ಅಂದರೆ ನನಗೆ) ಏನಂತ ಬರೀತೀರಿ” ಎಂದು ಆಕೆ ಕೇಳಿದ್ದಕ್ಕೆ, “ಸರಿ, ಸರಿ....ಅವನಿಗೆ ಇದೆಲ್ಲಾ ಬರೆದರೆ ತೀರಿತು” ಎಂದು ಪ್ರಾಣೇಶ ಬಾಯಿ ಹಾರಿಸಿದನಂತೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ತಾನು ಬರೆದಿದ್ದೇನೆ ಎಂದು ತಿಳಿಸಿದ್ದಾಳೆ ಈಕೆ ಕೊನೆಗೆ “ಕ್ಷಮಿಸಿ” ಅಂತ ಬೇರೆ. ಏನು ಕ್ಷಮಿಸೋದು ? ಪ್ರಾಣೇಶ ಬೇಸ್ತು ಬಿದ್ದರೆ ನನಗೆ ಯಾವಾಗಲೂ ಖುಷಿ. ಅವನಿಗೂ ನನ್ನ ಕುರಿತು ಹಾಗೆಯೇ. (ನಾನು ಬೇಸ್ತು ಬಿದ್ದ ಪ್ರಕರಣಗಳನ್ನು ಅವನು ಪ್ರಕಟಪಡಿಸುವ

ಮೊದಲೇ ನಾನು ತಿಳಿಸಿಬಿಡುವುದು ಒಳ್ಳೆಯದು. ಗೊತ್ತು. ತಿಳಿಸುತ್ತೇನೆ.) ಆದರೆ ಹುಡುಗಿಯರ ಮುಂದೆ ಹಗ್ಗಾದರೂ ಬೇಸ್ತು ಬೀಳಕೂಡದೆಂದು ನನ್ನ ಅಭಿಪ್ರಾಯ.

ವಾರನೆಯ ದಿನ ಪ್ರಾಣೇಶನ ಪತ್ರವೂ ಬಂತು. ಅದರಲ್ಲಿ Politics ಎತ್ತಿ ಕೊಂಡು ಮೊದಲಿನಂತೆ ಬೋರು ಮಾಡಿದ್ದನೇ ಹೊರತು, ಸುಶೋಧನೆಯು ಸದ್ದಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ಕೊನೆಗೆ ಒಂದು ಮಾತಿತ್ತು. “ಆಕೆ ಬರೆದಿದ್ದನ್ನ ಪೂರ್ತಿ ನಂಬಬೇಡ. ತುಂಬ ಉಪ್ಪು, ಖಾರ ಬೆರೆಸಿದ್ದಾಳೆ” ಎಂದು ವಿ. ಸೂ. ಕೊಟ್ಟಿದ್ದ ! ಆ ಉಪ್ಪು, ಖಾರಕ್ಕೆ ನಾನೂ ಕೊಂಚ ಸೇರಿಸಿದ್ದು ಕಂಡು ಆತ ಎಷ್ಟು ರೇಗುತ್ತಾನೋ !

ಪುಟಾಣಿ ಶೀಲಾ ತನ್ನ ಶಾಲೆಯ ಮೊದಲ ದಿನದ ಅನುಭವನ ತನ್ನ ತಾಯಿ ಹತ್ರ ಮಾರನೇ ಬೆಳಗ್ಗೆ ಹೇಳುತ್ತಾ ಇದ್ದು.

“ಶಾಲೆ ತುಂಬಾ ಚೆನಾಗಿತ್ತಮ್ಮ. ಜೊತೆಯೋರೆಲ್ಲಾ ಆಟಕ್ಕೆ ಬಂದು”

“ಒಳ್ಳೇದು ಶೀಲಾ. ನಿನಗೆ ಶಾಲೆ ಇಷ್ಟವಾಗಿದ್ದು ಕೇಳಿ ಸಂತೋಷ ಮರಿ. ಇನ್ನು ಅರ್ಧ ಗಂಟೆಲಿ ಶಾಲೆಗೆ ತಯಾರಾಗಿ ತಾನೆ ?”

“ಏನು ? ಇವತ್ತೂ ಶಾಲೆಗೆ ಹೋಗ್ಬೇಕಾ ? ಖಂಡಿತಾ ಇಲ್ಲ”

ಎಣ್ಣೆ ಕಾಣದ ತಲೆಗಳು

ಕೂರಾಡಿ ದೇವರಾತ ಕಲ್ಯಾಣ

ಎಣ್ಣೆ ಕಾಣದ ತಲೆಗಳು
 ಹೊತ್ತಿ ಉರಿಯುವ ನೆತ್ತಿಯ ಮೇಲೆ
 ಹಾರಾಡುವ ಕೂದಲುಗಳು,
 ಗಾಳಿಗೆ ಕೆದರಿ
 ಒಪ್ಪವಾಗಿ ನಿಲ್ಲಲೊಪ್ಪದ
 ಕೆಂಚಾಗಿ ಚಳಿಗಾಲದ ಮುಳಿಯಂತೆ * ಕಾಣುವ
 ಕೂದಲುಗಳು;
 ಕೆದರಿದ ಕೂದಲನ್ನೇ
 ಒಪ್ಪ ಮಾಡುವ ನಾಟಕವಾಡುವ ಸೆಲಾನುಗಳು
 ತಲೆ ಚೊಕ್ಕವಾಗಿ ಚೊಕ್ಕವಾದಾಗ
 ಎಣ್ಣೆ ಹಾಕುವ ಆದಮ್ಯ ಹಂಬಲ
 ಒಪ್ಪವಾಗಿ ನಿಲ್ಲಲು ಕೂದಲೇ ಇಲ್ಲದ ಆಭಾಸ
 ಅಂದದ ಬೋರ್ಡುಗಳನ್ನು ಹೊತ್ತು ಕ್ಷೌರದಂಗಡಿಗಳಲ್ಲಿ
 ಹರಿದಾಡುವ, ಸರಿದಾಡುವ ಓಲಾಡುವ
 ಬರಡು ತಲೆಗಳು
 ಬೊಕ್ಕ ತಲೆಗೆ ಎಣ್ಣೆ ತಿಕ್ಕಿ
 ಮಿಂಚಿಸಿ
 ನೋಟಕರಿಗೆ ನಗು ತರಿಸುವ ಅಪರ ಕರ್ಮ

* ಹೊತ್ತಿ ಉರಿಯಲು ಸಿದ್ಧವಾಗಿರುವ ದಕ್ಷಿಣ ಕನ್ನಡದ ಕಾಡು ಹುಲ್ಲು.

ಕ್ರಿಕೆಟ್ ವರ್ಣಮಾಲೆ

ಆರತಿ

ಅ ಅಂದ್ರೆ ಅಜರುದ್ದೀನ
ಮಿಂಚಿನ ಓಟ ಕೇಳಿಯೇನ ?
ಪಾರ್ಜಾದಲ್ಲಿ ಅರಿ ಭಯಂಕರ
ಅಂತಿಮ ಪಂದ್ಯ ಶಂಭೋ ಶಂಕರ !

ಕ ಅಂದ್ರೆ ಕಪಿಲದೇವ
ಓಡ್ತಾನಂತೆ ಬೆಳಗಿನ ಜಾವ.
ಚೆಂಡು ದಾಂಡು ಬೀಸ್ಮಾನೆ ಜೋರು
ಬೂಸ್ಟ್ ಕುಡಿದ್ರೆ ಇನರ್ಜಿ ಸ್ಫೋರು !

ತ ಅಂದ್ರೆ ತೆಂಡೂಲಕರ ಸಚಿನ್
ತೋರ್ಮಾನೆ ಗಾವಸ್ಕರ್ ದಾಂಡಿನ ರುಚಿನ್
ಕುಡೀತಾನೆ ಹಾಲ್ನು ತುಂಬಿದ ಬಟ್ಟಿಂದ
ಮೊನ್ನೆ ತಾನೆ ಎದ್ದು ಬಂದ್ನಲ್ಲ ಮನೆ ತೊಟ್ಟಿಂದ !

ಎ ಅಂದ್ರೆ ವೆಂಗಸರ್ಕಾರ
ಆಟ ಕೂಡ ಬಲು ಬಲು ಖಾರ
ಹತ್ತಾರು ವರ್ಷ ಆಡವ್ವೆ ದಿಲೀಪ
ಹೊಸಬರೆಲ್ಲಾ ಇಷ್ಟೇ ದಾರಿದೀಪ !

ಪ್ರೀ ಅಂದ್ರೆ ನಮ್ಮ ಪ್ರೀಕಾಂತ
ಕರೀತಾರವನ್ನ 'ಕೊಲ್ಚೆ' ಅಂತ
ದಿನ ರಾತ್ರಿ ಆಟ ಅವನ್ನೆ ಪ್ರೀತಿ
ಎಗರಿ ಹೊಡೀತಾನೆ ಅಂತ ಪ್ರತೀತಿ !

ಸ ಅಂದ್ರೆ ನಮ್ಮ ಸಿದ್ಧ ಸರ್ವಾರ್ಜಿ
 ಓಪನ್ ಮಾಡೋಕ್ಕೆ ಹಾಕಿದ್ದ ಅರ್ಜಿ
 ಆಸ್ತೀಲಿಯಾ ಕನಸನ್ನ ಕಾಣ್ತಿದ್ದ ಸಿದ್ಧ
 ಪಾಪ ಆಯ್ತಲ್ಲ ಅವನ ಪ್ರವಾಸ ರದ್ದು !

ರ ಅಂದ್ರೆ ರವಿ ಶಾಸ್ತ್ರಿ
 ಅವನ ತಲೆ ತುಂಬಾ ಸ್ತ್ರೀ, ಸ್ತ್ರೀ
 ಆದ್ರೂ ಪರವಾಗಿಲ್ಲ ಹೊಡೆದ ಒಂದು ನೂರು
 ದಕ್ಷಿಣಾಫ್ರಿಕಾ ಮುಂದೆ ಇವಂದೇ ಜೋರು !

ಮ ಅಂದ್ರೆ ಮಂಜರೇಕರ
 ಇವನಿದ್ದಾಂದ್ರೆ ರನ್ನಿಗಿಲ್ಲ ಬರ
 ಮೂರ್ತಿ ಚಿಕ್ಕದಾದ್ರೂ ಕೀರ್ತಿ ಬಹಳ
 ತಂದೆಗೆ ತಕ್ಕ ಮಗ, ಭಾರೀ ಕುಳ !

ವ ಅಂದ್ರೆ ಪ್ರಭಾಕರ
 ತೆಗೀತಾನೆ ವಿಕೆಟ್‌ನ ಸರ ಸರ
 ಕಪಿಲನ ಜೊತೆ ಇವನ್ನೇ ಜೋಡಿ
 ಬೋಲ್ ಮಾಡ್ತಾ ಇದ್ರೆ ನೋಡೋರ್ಗೆ ಮೋಡಿ !

ಬ ಅಂದ್ರೆ ಭಾರತದ ಹನ್ನೊಂದು
 ಬೇಕು ಅಂದ್ರೆ ಕೊಸರಿಗೆ ಇನ್ನೊಂದು
 ವಾತಾಳ ದೇಶ್ವರಿ ಆಡ್ಕೊಂಡು ಬರ್ಲಿ
 ನಾಕು ತಿಂಗಳಾದ್ರೂ ಸುಖವಾಗಿ ಇರ್ಲಿ

ತಥಾಸ್ತು !

ಸೀ. ಆರ್. ಸತ್ಯ

ನಾನು ಈಗ ನಿವೇದಿಸುವ ಸಂಗತಿ ನಿಜವಾಗ್ಯೂ ನಡೆದದ್ದು. ನಂಬಿದರೆ ನಂಬಿ. ಬಿಟ್ಟರೆ ಬಿಡಿ.

ಇದು ನನ್ನ ಸೋದರ ಮಾವ ಸಂಪಂಗಿಗೆ ಸಂಬಂಧವಟ್ಟ ವಿಷಯ. ಸಂಪಂಗಿ ಒಬ್ಬ ಕರ್ಮಿಯೋಗಿ. ಕೆಲಸ ಕಾರ್ಯದಲ್ಲಂತೂ ತೀರಾ ನಿಷ್ಠಾವಂತ. ತನ್ನ ಸಂಬಳ ಬಿಟ್ಟು ಬೇರೊಂದು ಕಾಸಿಗೆ ಕೈ ಚಾಚಿದವನಲ್ಲ. ಸರ್ಕಾರದ ಕೆಲಸ ದೇವರ ಕೆಲಸ ಅಂತ ಯಾರೋ ಯಾವಾಗಲೋ ಹೇಳಿದ್ದನ್ನು ಧೃಢವಾಗಿ ನಂಬಿರೋ ಮನುಷ್ಯ. ಪ್ರತಿದಿನ ಬೆಳಗಿನಿಂದ ರಾತ್ರಿಯವರೆಗೆ ಯಾವದೋ ಹೆಸರಿಲ್ಲದ ಸರ್ಕಾರಿ ಆಫೀಸಿನಲ್ಲಿ ಫೈಲುಗಳನ್ನು ಸೇರಿಸೋದು, ಅನಂತರ ಇಳಿಸೋದು, ಇದೇ ಅವನ ಕೆಲಸ. 30 ವರುಷಗಳಿಂದ ಒಂದೇ ಹುದ್ದೆಯಲ್ಲಿ ಕರ್ಮ ಸವೆಸುತ್ತಿದ್ದಾನೆ. ಇದರಿಂದ ಅವನೊಬ್ಬ ನಿರಾಶಾವಾದಿಯೂ ಕೂಡ. ಆದರೆ ಸಂಪಂಗಿ ಮಹಾ ದೈವ ಭಕ್ತ. ಅಕ್ಕುಕಟ್ಟಾಗಿ ದಿನ ನಿತ್ಯ ಬೆಳಗ್ಗೆ ದೇವರ ಪೂಜೆ ಮಾಡದಿದ್ದರೆ ಅವನಿಗೆ ದಿನವೇ ನಾಗುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ. ದೇವರು ತನ್ನನ್ನು ಎಂದೋ ಒಂದು ದಿನ ಈ ಕರ್ಮಬಂಧನದಿಂದ ಬಿಡುಗಡೆ ಮಾಡುತ್ತಾನೆ ಎಂಬ ಮಹದಾಸೆಯಿಂದ ತನ್ನ ಜೀವನ ವಧವನ್ನು ಮೆಚ್ಚುತ್ತಿದ್ದ. ಪೂಜೆ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಏಕಾಗ್ರಚಿತ್ತನಾಗುತ್ತಿದ್ದ.

ಹೀಗಿರುವಾಗ ಒಂದು ಬೆಳಿಗ್ಗೆ ಪೂಜೆಯ ಮಧ್ಯದಲ್ಲಿ ಫಲಾರನೆ ಮಿಂಚು ಹೊಳೆದು ಗುಡುಗು ಬಡಿದ ಹಾಗಾಯಿತು. ಸಂಪಂಗಿಯ ಸುತ್ತಮುತ್ತ ಇದ್ದ ಪಾತ್ರ ಇತ್ಯಾದಿ ಸಾಮಗ್ರಿಗಳು ಭೂಕಂಪವೇನೋ ಎಂಬಂತೆ ಅಲ್ಲಾಡಿ, ನಗಾರಿ ಬಾರಿಸಿದವು. ಏನು ಗಲಾಟೆ ಅಂತ ಸಂಪಂಗಿ ಸ್ವಲ್ಪ ಕೋಪದಿಂದಲೇ ಕಣ್ಣು ತೆರೆದ. ನೋಡಿದರೆ ಎದುರಿಗೆ ದೇವರೇ ಪ್ರತ್ಯಕ್ಷವಾಗಿ ನಿಂತಿದ್ದಾರೆ ! ಯಾವ ದೇವರು ಅಂತ ನನಗೆ ಈಗ ಮರೆತುಹೋಗಿದೆ. “ನಿನ್ನ ನಿರಂತರ ಜಪಕ್ಕೆ ನಾನು ಮಣಿದಿದ್ದೇನೆ, ಸಂಪಂಗಿ. ನಿನಗೇನು ವರ ಬೇಕು ಕೇಳು. ನಾನು ಕೊಡೋಕ್ಕೆ ಸಿದ್ಧ” ಎಂದರು ಈ ದೇವರು.

ನಮ್ಮ ಸಂಪಂಗಿಗೆ ಎಲ್ಲಿಲ್ಲದ ಸಿಟ್ಟು ಬಂತು.

“ಹೊತ್ತಿಲ್ಲದೆ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲದೆ ಹೀಗೆ ನೀವು ಪ್ರತ್ಯಕ್ಷವಾಗಿ ಬಂದು ನಿಂತರೆ ನನಗೇನೂ ಬೇರೆ ಕೆಲಸ ಇಲ್ಲವೆ? ಆಫೀಸಿಗೆ ಲೇಟಾದರೆ, ನನ್ನ ಬದಲು ನೀವು ಬಯ್ಯುಸ್ಕೋ ತೀರಾ ? ಇದತ್ತು ಬಸ್ಸು ಮಿಸ್ ಆಗೋದು ಗ್ಯಾರಂಟಿ!” ಅಂತ ಕೂಗಾಡಿದ.

ಆದರೆ ದೇವರು ಜಗ್ಗುತ್ತಾರೆಯೆ ? “ಇಲ್ಲ, ನೀನು ಒಂದು ವರವನ್ನ ಕೇಳಲೇ ಬೇಕು” ಅಂತ ಹಟ ಹಿಡಿದರು.

“ಸರಿ, ಹಾಗಾದರೆ ಬೆಂಗಳೂರಿನ ಕೋರಮಂಗಲದಲ್ಲಿ ನನಗೊಂದು ಬಂಗಲೆ ಕೊಡಿ” ಅಂತ ಸಂಪಂಗಿ ಕೇಳಿದ. ದೇವರ ಮುಖ ಯಾಕೋ ಪೆಚ್ಚಾಯಿತು. “ಖಂಡಿತವಾಗ್ಯೂ. ಆದರೆ ಆನ್ ಒನ್ ಕಂಡಿಶನ್. ಬಿ.ಡಿ.ಎ. ಇಂದ ನೀ ಮೊದಲು ಸೈಟು ಒಂದನ್ನ ಗಿಟ್ಟಿಸು. ಬಂಗಲೇನ ಆಗ ನಾನು ಕೊಡ್ತೀನಿ” ಅಂತ ಅಂದರು.

ಸಂಪಂಗಿ ಮುಖ ಗಂಟಿಕ್ಕಿದ. “ಹಾಗಾದರೆ ದಿನ ನಿತ್ಯ ಒಂದು ಮಾರುತಿ ಕಾರಿನಲ್ಲಿ ನಾನು ಆಫೀಸಿಗೆ ಹೋಗೋ ಯೋಗ ಕೊಡಿ” ಅಂತ ಕೇಳಿದ. “ಅಗತ್ಯ ವಾಗಿ. ಆದರೆ ಪೆಟ್ರೋಲ್‌ನ ನಿನ್ನ ಲೆಕ್ಕದಲ್ಲಿ ಹಾಕ್ಕೋಬೇಕು” ಅಂತ ಅಂದರು ದೇವರು.

“ಅದು ಸಾಧ್ಯವೇ ಇಲ್ಲ. ಹೋಗಲಿ. ನನ್ನ ಮಗಳಿಗೆ ಮೆಡಿಕಲ್‌ನಲ್ಲಿ ಒಂದು ಸೀಟಾದರೂ ಕೊಡಿಸಿ” ಅಂತ ಕೇಳಿದ ಸಂಪಂಗಿ.

ದೇವರು ತಟ್ಟನೆ ಹೇಳಿದರು. “ಆಯ್ತು. ಆದರೆ ನಾನು ಕೊಡೋದು ಆಡ್ಮಿಷನ್ ಫೀಸ್ ಮಾತ್ರ. ಕ್ಯಾಪಿಟೇಷನ್ ಫೀಸ್‌ನ ನೀನೇ ಕಟ್ಟೋಬೇಕು”

ಸಂಪಂಗಿಗೆ ಕೋಪ ನೆತ್ತಿಗೆ ಏರಿತು.

“ಕೊಡ್ತೀರೋ ವರಗಳಿಗೆಲ್ಲಾ ಏನಾದರೂ ಕೊಕ್ಕೆ ಹಾಕ್ತಾನೇ ಇದ್ದೀರಲ್ಲಾ ? ನಿಮ್ಮ ಬಲಪಂತಕ್ಕೆ ನಾನು ಇದನ್ನ ಕೇಳ್ತಾ ಇದೀನಿ. ನನ್ನ ಹೆಂಡ್ತಿ ಡಯಾಬಿಟಿಸ್ ಪೇಶಂಟು. ಆ ಖಾಯಿಲೆನಾದರೂ ನಿರ್ನಾಮ ಮಾಡಿ. ಇಲ್ಲ, ಅದೂ ಆಗೋದಿಲ್ಲ ಅಂತ ಅಂತೀರೋ ?” ಕೇಳಿದ ಸಂಪಂಗಿ.

ದೇವರು ತಲೆ ಕೆರೆದುಕೊಂಡರು. ಸಂಪಂಗಿ, ಡಯಾಬಿಟಿಸ್ ಒಂದು ಬಿಟ್ಟು ಬೇರೆ ಯಾವುದಾದರೂ ಖಾಯಿಲೆ ಇದ್ದರೆ ಹೇಳು. ಸರಿ ಮಾಡ್ತೀನಿ” ಅಂತ ಗೊಗ ರೆದರು. ಸಂಪಂಗಿಗೆ ಕೋಪ ತಡೆದುಕೊಳ್ಳೋಕ್ಕೆ ಆಗಲಿಲ್ಲ.

“ಸರಿ, ಸರಿ, ನಿನಗೋಸ್ಕರ ಅವಳಿಗೆ ಬೇರೆ ಯಾವುದಾದರೂ ಕಾಯಿಲೆ ಹತ್ತಿಸಿಕೋ ಅಂತ ಹೇಳ್ತೀನಿ. ಇವತ್ತು ನಾನು ಅಫೀಸ್‌ಗೆ ಟೈಮ್‌ನಲ್ಲಿ ಹೋದ್ದಾಗೇ! ದಯವಿಟ್ಟು ಹೊರಡಿ ಇಲ್ಲಿಂದ” ಅಂತ ಗುಡುಗಿದ.

“ನಿನಗೊಂದು ವರ ಕೊಡೋತನಕ ನಾನು ಇಲ್ಲಿಂದ ಕದಲೋದೇ ಇಲ್ಲ” ಅಂತ ಮೊಂಡು ಹಿಡಿದು ನಿಂತರು, ದೇವರು.

ಸಂವಂಗಿ ಜೇಗ ಯೋಚಿಸಿದ. ಸತ್ಯವಾನ್ ಸಾವಿತ್ರಿಯ ಕತೆಯನ್ನು ಜ್ಞಾಪಿಸಿ ಕೊಂಡು ಕೇಳಿದ: “ಹಾಗಾದರೆ ನಾನು ಅಫೀಸ್‌ಗೆ ಹೊರದೋ ಮುಂಚೆ, ನಾನು ಪೂಜೆ ಮಾಡೋ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಈ ತರಹ ಹೇಳದೇ ಕೇಳದೇ ಪ್ರತ್ಯಕ್ಷವಾಗಿ ನನ್ನನ್ನ ಗೋಳುಹೊಯ್ಯೋಳೋದಿಲ್ಲಾಂತ ವರ ಕೊಡಿ!”

ದೇವರು ತತ್‌ಕ್ಷಣ ವ್ರಸನ್ನವದನರಾಗಿ “ತಥಾಸ್ತು!” ಅಂತ ವರ ಕೊಟ್ಟು ಮಾಯವಾದರು.

ದೇವರು ನಿಂತಿದ್ದ ಕೆದ ಸ್ವಲ್ಪ ಚೆಲ್ಲಾಪಿಲ್ಲಿಯಾಗಿ ಬಿದ್ದಿದ್ದ ಪಾತ್ರೆ ಸಾಮಗ್ರಿ ಗಳನ್ನು ಸರಿಯಾಗಿ ಜೋಡಿಸಿಟ್ಟು ನಮ್ಮ ಸಂಪಂಗಿ.

“ಸಧ್ಯ ಹೋದನಲ್ಲಾ ಪುಣ್ಯಾತ್ಮ! ಇವತ್ತು ಬಸ್ ಮಿಸ್ ಆಗೋದು ಇರಲಿ, ಕೆಲಸವೇ ಹೊರಟು ಹೋಗ್ತಿತ್ತೋ ಏನೋ. ಇನ್ನೂ ಅರ್ಧ ಪೂಜೇನೂ ಮುಗಿಸೇ ಇಲ್ಲವಲ್ಲಾ?” ಅಂತ ಗೊಣಗುತ್ತಾ, ಸಂವಂಗಿ — ದೇವರ ಪೂಜೆಯನ್ನ—ಮುಂದುವರೆಸಿದ.

ರಸ್ತೆ ಬದಿನಲ್ಲಿ ಹತ್ತ ಶಿವಮ್ಮ, ಸಿದ್ಧಮ್ಮ ನೀರಿಗೆ ಜಗಳ ಶುರುಮಾಡಿ ಕೊನೆಗೆ ಕೈ ಕೈ ಮಿಲಾಯಿಸಿತು. ಯಥಾ ಪ್ರಕಾರ, ಸುತ್ತ ಜನ ಸೇರಿದರು. ಶಿವಮ್ಮ ತನ್ನ ಎದುರಾಳಿ ಜುಟ್ಟು ಹಿಡಿದು, ರವಿಕೆ ಹರಿದು, ನೆಲಕ್ಕೆ ಒದ್ದು ಒರುಳಿಸುವ ಹೊತ್ತಿಗೆ ಪೊಲೀಸರು ಬಂದು ಜಗಳ ಬಿಡಿಸಿದರು. ಕೋರ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಶಿವಮ್ಮನಿಗೆ ನೂರ ಎರಡು ರೂಪಾಯಿ ಜುಲ್ಮಾನೆ.

“ನೂರು ರೂಪಾಯಿ ಮೇಲೆ, ಕೊಸರಿಗೆ ಎರಡು ರೂಪಾಯಿ ಏಕೆ ಸ್ವಾಮಿ” ಅಂತ ಲಾಯರು ಕೇಳಿದ್ದಕ್ಕೆ, ಜಡ್ಡಿ “ಅದು ಮನರಂಜನೆ ತೆರಿಗೆ ಕಣ್ರಿ” ಅಂತ ಅನ್ನೋದೆ!

ನಾಕಾಣೆ

ಶಿವು

ನಾವೆಲ್ಲಾ ಚಿಕ್ಕ ಹುಡುಗರಾಗಿದ್ದಾಗ ಒಂದು ಒಗಟಿನ ಆಟಾನ ತುಂಬಾ ಆಡ್ತಾ ಇದ್ದಿ. ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಗೊತ್ತಿರೋ ಆಟಾನೇ ಅನ್ನಿ. ಒಬ್ಬ ಒಂದು ಪ್ರಶ್ನೆ ಕೇಳ್ತಾನೆ. ಒಲು ಉದ್ದವಾದ ಪ್ರಶ್ನೆ.

“ಒಬ್ಬ ಹಳ್ಳಿಯೋನು ಒಂದು ರಸ್ತೆ ಬದಿಯಲ್ಲಿ ಕಡಲೇಕಾಯಿ ಮಾರ್ತಾ ಕೂತಿ ರ್ತಾನೆ. ಇನ್ನೊಬ್ಬ ದಾರಿಹೋಕ ಅವನ ಹತ್ತಿರ ಬಂದು, ‘ಬ್ಯಾತಮಂಗಲಕ್ಕೆ ದಾರಿ ಯಾವ್?’ ಅಂತ ಕೇಳ್ತಾನೆ. ಅದೇ ಸಮಯಕ್ಕೆ ಮಗದೊಬ್ಬ ದಾರಿಹೋಕ ಬಂದು, ‘ಕಡಲೇಕಾಯಿ ಸೇರಿಗೆಷ್ಟು?’ ಅಂತ ಪ್ರಶ್ನಿಸ್ತಾನೆ. ಇಬ್ಬರಿಗೂ ಹಳ್ಳಿಗ ಒಂದೇ ಉತ್ತರ ಕೊಡ್ತಾನೆ. ಏನದು?” ಈ ಪ್ರಶ್ನೆಗೆ ನಾವೆಲ್ಲಾ ಒಕ್ಕೊರಲಿನಿಂದ “ನಾಕಾಣೆ” ಅಂತ ಉತ್ತರ ನೀಡ್ತಿದ್ದಿ. ಆಗಿನ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಈ ಪ್ರಶ್ನೋತ್ತರದ ಆಟ ಎಷ್ಟು ಜನಪ್ರಿಯ ಆಗಿತ್ತು ಅಂದ್ರೆ, ಮೂರು ವರ್ಷದ ಪಿಲ್ವನ ಕೇಳಿದ್ರೂ ಕೂಡ ‘ನಾಕಾಣೆ’ ಅಂತ ಅದು ಉತ್ತರಿಸುತ್ತಿತ್ತು. ನಮ್ಮ ಆಟದ ಗುಂಪಿನಲ್ಲಿದ್ದ ಸುಬ್ಬು, ರಾಜ, ಪ್ರಕಾಶ ಇವರಿಗೆ ಈ ಆಟ ತುಂಬಾ ಸುಲಭ ಅನ್ನಿಸಿತ್ತು. ಒಮ್ಮೆ ಗೋಲಿ ಆಟ ಮುಗಿದ ಬಳಿಕ ಪ್ರಕಾಶ, “ನಾನೊಂದು ಒಗಟು ಹೇಳ್ತೀನಿ. ಯಾರಾದ್ರೂ ಉತ್ತರ ಹೇಳ್ತೀರಾ?” ಅಂತ ಕೇಳಿದ, ನಾವೆಲ್ಲಾ “ಹ್ಲೂ, ಹ್ಲೂ ಅಂದೆವು. ಅವ ಶುರು ಮಾಡಿದ.

“ಒಂದು ಹೈಸ್ಕೂಲು ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿ ಸ್ಕೂಲಿನಲ್ಲಿ ನಿಂತೊಡ್ತಿದ್ದಾಗ ಒಮ್ಮೆಲೆ ಮೂವರು ಮೇಷ್ಟರು ಅವನಿಗೆ ಮುತ್ತಿಗೆ ಹಾಕಿ ಪ್ರಶ್ನೆ ಕೇಳುಕ್ಕೆ ಶುರುಮಾಡ್ತಾರೆ. ಫಿಸಿಕ್ಸ್ ಮೇಷ್ಟರು ‘ಯಾವ ಉಷ್ಣತೆಯಲ್ಲಿ ನೀರು ಆವಿ ಆಗುತ್ತೆ?’ ಅಂತ ಕೇಳ್ತಾರೆ. ಕೆಮಿಸ್ಟ್ರಿ ಮೇಷ್ಟರು, ‘ಡಾಲ್ಫಿನ್ ಹುಟ್ಟಿದ್ದು ಯಾವಾಗ?’ ಅಂತ ಪ್ರಶ್ನಿಸ್ತಾರೆ. ಚರಿತ್ರೆ ಟೀಚರ್ (ಅವರು ಮಿಸ್ಸು) ‘ಕಾನಿಷ್ಕನ ಆಳ್ವಿಕೆಯ ಅವನಾನ ಯಾವ ಇಸವಿ?’ ಅಂತ ಕೇರಲು ಕಂಠದಿಂದ ಕೇಳ್ತಾರೆ. ಇವರಿಗೆಲ್ಲಾ ಆ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿ ಒಂದೇ ಉತ್ತರ ಕೊಡ್ತಾನೆ. ಏನದು?”

ನಾವೆಲ್ಲಾ ತಬ್ಬಿಬ್ಬಾದೆವು. ಕೊನೆಗೆ “ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ” ಅಂದೆವು ಪ್ರಕಾಶ “ಅದೇ ಸರಿಯುತ್ತರ” ಎಂದು ಹೇಳಿ, ಓಡಿದ.

ಅಂದಿನಿಂದ ಈ ‘ನಾಕಾಣೆ’ ಆಟದ ಹೊಸ ಅವತರಣಿಕೆ, ನಮ್ಮ ಗುಂಪಿನ ಆಟಗಳಲ್ಲಿ ಕಾಣಿಸಿಕೊಂಡಿತು. ಒಮ್ಮೆ ಸುಬ್ಬ ಕೇಳಿದ :

“ಒಬ್ಬ ತರಕಾರಿ ಮಾರೋನು ದಾರೀಲಿ ತನ್ನ ತರಕಾರಿನ ಕೂಗಿಕೊಂಡು ಹೋಗ್ತಿರಾನೆ. ಅದನ್ನ ಕೇಳಿಸ್ಕೊಂಡೋನು ಒಬ್ಬ ತನ್ನ ಸ್ನೇಹಿತನ್ನ ಅವನು ಏನು ಕೂಗಿದ?” ಅಂತ ಕೇಳಾನೆ. ಅದೇ ಸಮಯಕ್ಕೆ ಇನ್ನೊಬ್ಬ ಆನಾಮಿ (ಅವನಿಗೆ ಯುರೋಪಿನ ಚರಿತ್ರೇಲಿ ಆಸಕ್ತಿ) ಅದೇ ಸ್ನೇಹಿತನ್ನ ‘ಜರ್ಮನಿಲಿ ಕ್ರಿಶ್ಚಿಯನ್ ಪಂಥಕ್ಕೆ ಹೊಸ ತಿರುವನ್ನು ಕೊಟ್ಟೋನು ಯಾರು?’ ಅಂತ ಕೇಳಾನೆ. ಇವರಿಬ್ಬರಿಗೂ ಆ ಸ್ನೇಹಿತ ಒಂದೇ ಉತ್ತರ ಕೊಡ್ತಾನೆ. ಏನದು?” ಸುಬ್ಬ ಪ್ರಶ್ನೆ ಕೇಳಿದ್ದು ನಾವು ಉತ್ತರಿಸೋದಕ್ಕಲ್ಲ ಎಂದು ನಮಗೆ ಗೊತ್ತಿತ್ತು. ಹಾಗಾಗಿ ಬೇಗನೆ “ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ” ಎಂದೆವು ಸುಬ್ಬ “ಆಲೂ, ತಮಾಟೆಣ್ಣು” “ಆ ಲೂಧರ್ ಮಾರ್ಟಿನ್” ಅಂತ ಹೇಳಿ ನಕ್ಕು ನಗಿಸಿದ್ದ.

ಇದೆಲ್ಲಾ ನಡೆದು ಮೂರು ದಶಕಗಳೇ ಆಯ್ತು. ಮೊನ್ನೆ ಸುಬ್ಬ ಅಮೆರಿಕದಿಂದ ಬಂದಿದ್ದ. ಅಲ್ಲಿ ಅವನು ಸುಪ್ರಸಿದ್ಧ ಭೌತ ವಿಜ್ಞಾನಿ. ಹಳೇ ಗೆಳೆಯನ್ನ ಭೇಟಿ ಮಾಡೋಕ್ಕೆ ಅಂತ ಪ್ರಕಾಶ, ರಾಜ, ಎಲ್ಲಾ ನಮ್ಮ ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಸೇರಿದ್ದರು. ಹಳೆಯ ದಿನಗಳ ಹಸಿರು ನೆನಪುಗಳನ್ನು ಮೆಲಕಾಡುವ ಹವ್ಯಾಸ. ಊಟದ ಬಳಿಕ ಹುರಿಗಳು ತಿನ್ನುವಂತೆ, ನಿಜಕ್ಕೂ ಮುದವನ್ನು ನೀಡುವ ಸಂಗತಿ. ನಾವು ಹಿಂದೆ ಆಡ್ತಿದ್ದ ಒಗಟಿನ ಆಟಾನ ಸುಬ್ಬ ಜ್ಞಾಪಿಸಿಕೊಂಡು, “ಒಂದು ಹೊಸ ಆಟ ಅಡೋಣ ಕಣ್ಣೋ ಅಂತ ಹೇಳಿ. ಶುರು ಮಾಡೇಬಿಟ್ಟ.

“ನಾನು ಅಮೆರಿಕಾದಿಂದ ಬಂದ ಮೇಲೆ ನಂಜನಗೂಡಿಗೆ ನಮ್ಮ ರಂಗತ್ತೇನ ನೋಡುಕ್ಕೆ ಹೋಗಿದ್ದೆ. ರಂಗತ್ತೆ ನಮ್ಮ ಚಿಕ್ಕಮ್ಮ. ಊರಿಗೆ ಹೋದಾಗಿನಿಂದ ರಂಗತ್ತೆ ನನ್ನನ್ನು ಬಹು ವಿಶ್ವಾಸದಿಂದ ಮಾತನಾಡಿಸಿ, ಆತಿಥ್ಯ ನಡೆಸಿದ್ದು, ಒಂದು ಸಂಜೆ ಮಾತಾಡ್ತಾ ಕೂತಿದ್ದಾಗ ‘ರಂಗತ್ತೇ. ನೀವು ಮಾಡ್ತಿದ್ದ ತೆಂಗನಕಾಯಿ ಚಟ್ನಿ ರುಚಿ ಜ್ಞಾಪಿಸಿಕೊಂಡ್ರೆ ಈಗಲೂ ಬಾಯಲ್ಲಿ ನೀರೂರತ್ತೆ ಅಂತ ಹೇಳಿದ. ರಂಗತ್ತೆ “ಪರವಾಗಿಲ್ಲ ಸುಬ್ಬ, ಅಮೆರಿಕಕ್ಕೆ ಹೋದ್ರೂ ನಿನ್ನ ರಂಗತ್ತೇನ ಮರೆತಿಲ್ಲ. ಅಂದ ಹಾಗೆ, ನೀ ಬಂದಿದೀಯಾ ಅಂತ ಚಟ್ನಿ ಅರೆಯೋಣ ಅಂತ ನೋಡಿದೆ. ಆದ್ರೆ ನೋಡು ಮಗು, ನಮ್ಮ ಅರೆಯೋ ಒರಳು ಪೂರ್ತಿ ಸವೆದು ಹೋಗಿದೆ. ಕಲ್ಲು,

ಮುಳ್ಳು ಹಾಕಿಸ್ತೇ ಏನೂ ಅರೆಯೋ ಹಾಗಿಲ್ಲ” ಅಂತ ಪೇಚಾಡಿಕೊಂಡಳು. ಅಲ್ಲೇ ಹತ್ತಿರದಲ್ಲಿ ನಿಂತಿದ್ದ ಅವರ ಹೊಲದ ಆಳು ಮಾದ, ರಂಗತ್ತೇ ಮಾತು ಕೇಳಿ.

“ಔದಾ, ಅರೆಯದ ಒರಳೆಲ್ಲಿ ?” ಅಂತ ಕೇಳಿದ.

“ಅವನ ಮಾತು ಕೇಳಿದ ತಕ್ಷಣ ನನಗೆ ಕನ್ನಡದ ಸುಪ್ರಸಿದ್ಧ ಕಾದಂಬರಿ ಯೊಂದು ನೆನಪಿಗೆ ಬಂತು ನೋಡಿ. ಆ ಕಾದಂಬರಿ ಯಾವುದಿರಬಹುದು ಹೇಳಿ.”

ಸುಬ್ಬು ಪ್ರಶ್ನೆ ಕೇಳಿ, ರಾಜ “ನಿನ್ನಾತು ಕೇಳಿ ಶಿವರಾಮ ಕಾರಂತರು ಹೊಟ್ಟೆಗೆ ಒಂದು ಚೆಂಬು ಹಾಲು ಹುಯ್ಯೋಬೇಕು, ಈಗ ನಾನೊಂದು ಒಗಟು ಹೇಳ್ತೀನಿ” ಅಂತ ಪ್ರಾರಂಭಿಸಿದ.

“ನಮ್ಮ ಪಕ್ಕದ ಮನೆ ಇಮಾಂ ಸಾಬಿ ಎಲ್ಲರಂತಲ್ಲ. ಗೋಕುಲಾಷ್ಟಮಿ ದಿನ ತಪ್ಪದೇ ನಮ್ಮ ಮನೆಗೆ ಬಂದು, ಚಕ್ಕುಲಿ, ಕೋಡುಬಳಿ ತಿಂದು ಹೋಗ್ತಾನೆ. ಅಲ್ಲೆ “ಖುದಾ ನಿಮಗೆ ಒಳ್ಳೇದು ಮಾಡ್ಲಿ ಅಂತ ಹರಸಿಯೂ ಹೋಗ್ತಾನೆ. ಅವನಿಗೆ ಎಲ್ಲಾ ದೇವರಲ್ಲೂ ಭಕ್ತಿ. ಇಷ್ಟೊಂದು ಭಕ್ತಿ ಇಟ್ಟುಕೊಂಡೋನಿಗೆ ದೇವರು ಪ್ರತ್ಯಕ್ಷ ಆಗ್ಗೆ ಇರ್ತಾನೆಯೇ ? ಒಮ್ಮೆ ಪ್ರತ್ಯಕ್ಷ ಆದ. “ಇಮಾಂ, ಏನು ವರ ಬೇಕಾ ದರೂ ಕೇಳಿಕೊ” ಅಂತ ಆಜ್ಞಾಪಿಸಿದ. ಇಮಾಂ “ಹೇ ಅಲ್ಲಾ, ನನಗೆ ಬಿ. ಡಿ. ಎ. ಸೈಟು ಅಲಾಟಾಗಿದೆ. ಸೈಟಿನ ಮೇಲೆ ಕೆಲವರು ಗುಡಿಸಲು ಹಾಕಿಕೊಂಡು ಬಿಟ್ಟಿದಾರೆ. ಹೋಗ್ರಿ ಅಂತ ಹೇಳಿದ್ರೆ, “ಮಂತ್ರಿಗಳಿಗೆ ಹೇಳಿ. ಅವರೇ ನಮಗೆ ಗುಡಿಸಲು ಕಟ್ಟಿ ಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಹೇಳಿದ್ದು” ಅಂತಾರೆ. ಹೇಗಾದ್ರೂ ಮಾಡಿ ಅವರು ಸೈಟು ಖಾಲಿ ಮಾಡೋ ಹಾಗೆ ಮಾಡಪ್ಪ, ದೇವ್ರೆ” ಅಂತ ಕೇಳಿಕೊಂಡ. ದೇವರು ತಥಾಸ್ತು ಅನ್ನ ಬಾರದೆ ? ಉಹುಂ. ಒಂದು ದೊಡ್ಡ ಉಪನ್ಯಾಸ ಶುರು ಮಾಡಿದ. ದೇವಲೋಕದ ರಾಜಕೀಯ, ಇಂದ್ರನ ಉದ್ಧಟತನ. ವೀಸಲಾತಿಗಾಗಿ ಗೃಧರ್ವರ ಸತ್ಯಾಗ್ರಹ ಎಲ್ಲಾ ವಿವರವಾಗಿ ಹೇಳುಕ್ಕೆ ಪ್ರಾರಂಭಿಸಿದ ದೇವರು. ಇಮಾಂಗಿ ಸಹನೆ ಮೀರಿತು.

“ದೇ ವರ, ಜರ್ರಾ ಸೋ” ಅಂತ ಕೇಳಿದ.

ಇದನ್ನು ಕೇಳಿ ನನಗೆ ಕರ್ನಾಟಕದ ಸುಪ್ರಸಿದ್ಧ ರಾಜಕಾರಣಿಯೊಬ್ಬರ ಜ್ಞಾಪಕ ಬಂತು ನೋಡಿ. ಅವರು ಯಾರಿರಬಹುದು ?”

ರಾಜನ ವೈಶ್ವೇಗೆ ಪ್ರಕಾಶ, “ಅರಸುಗಳಿಗಿದು ವೀರ, ದ್ವಿಜರಿಗಿದು ವರಮ ವೇದದ ಸಾರ.... ಅಂತ ಕುಮಾರವ್ಯಾಸನ ಪಟ್ಟದಿಯೊಂದನ್ನು ಹೇಳಿ, ಆಮೇಲೆ ನಾನೊಂದು ಹೇಳ್ತೀನಿ ಕೇಳ್ತೀರಿ ಅಂತ ತನ್ನ ಗಾಢೆಯನ್ನ ಪ್ರಾರಂಭಿಸಿದ.

“ಶ್ರೀ ಶಂಕರ ಭಗವತ್ಪಾದರು, ಅರ್ಧಾತ್ ಶಂಕರಾಚಾರ್ಯರು, ಶೃಂಗೇರಿಗೆ ಬಂದು ಒಂದು ಪೀಠ ಸ್ಥಾಪಿಸಿದ್ದು ನಿಮಗೆಲ್ಲಾ ಗೊತ್ತೇ ಇದೆ. ಆಗ ನಡೆದ ಒಂದು ಘಟನೆ ಇದು. ಶಂಕರಾಚಾರ್ಯರು ಶೃಂಗೇರಿಗೆ ಬಂದಾಗ ಅವರಿಗೆ ದೊರಕಿದ ಶಿಷ್ಯವೃಂದದಲ್ಲಿ, ನಮ್ಮ ಜೆಪ್ಪ ಶಾಮುವಿನ ಮುತ್ತಾತನ ಮುತ್ತಾತ ಕೂಡ ಇದ್ದ ರಂತೆ. ಶಾಮುವಿನ ಕುಲಬಾಂಧವನಿಗೆ ಸಂಸ್ಕೃತದ ಗಂಧವೇ ಇರಲಿಲ್ಲ. ಕುಮಾರಿಲ ಮುಂತಾದ ಮೇಧಾವಿಗಳಿಗೆ ಉಪದೇಶ ಮಾಡಿದ್ದ ಶಂಕರಾಚಾರ್ಯರಿಗೆ ಈ ಪ್ರಾಣಿ ಒಂದು ದೊಡ್ಡ ಸವಾಲಾಯಿತು. ಶಾಮು ಸೀನಿಯರ್‌ಗೆ ಸಂಸ್ಕೃತ ಬರವಲ್ಲದು. ಆಚಾರ್ಯರಿಗೆ ಕನ್ನಡ, ಅದೂ ಮಲೆನಾಡ ಕನ್ನಡ ತಿಳಿದು. ಭಾಷೆ ಬರದಿದ್ದ ಮೇಲೆ ಉಪದೇಶ ಹೇಗೆ ? ಆಚಾರ್ಯರು ಚಿಂತೆಯಲ್ಲಿ ಮುಳುಗಿದರು. ದಿನಗಟ್ಟಲೆ ಚಿಂತೆಯಲ್ಲಿ ಮುಳುಗಿದ್ದ ಗುರುಗಳನ್ನು ನೋಡಿ ಶಾಮು ಸೀನಿಯರ್‌ಗೆ ದುಃಖ ವಾಯಿತು. ಒಮ್ಮೆ ಗುರುಗಳು ಧ್ಯಾನಮಗ್ನರಾಗಿದ್ದಾಗ, ಈ ಶಿಷ್ಯೋತ್ತಮ ಅವರ ಬಳಿಗೆ ಹೋಗಿ, “ಆಚಾರ್ಯರೇ. ತಮ್ಮ ಚಿಂತೆಗೆ ಕಾರಣವೇನು ? ಖಂಡಿತ ತಿಳಿಸಿ” ಅಂತ ದುಂಬಾಲು ಬಿದ್ದ.

“ಧ್ಯಾನ ಭಂಗವಾದ ಕೋಪದಿಂದ ಆಚಾರ್ಯರು ನಿಧಾನವಾಗಿ ಕಣ್ಣು ಬಿಟ್ಟರು. ಶಾಮು ಸೀನಿಯರ್ ಅನ್ನು ಆಪಾದಪುಸ್ತಕವಾಗಿ ನೋಡಿದರು. ಆಮೇಲೆ ಏನಂದರು ಗೊತ್ತೇ ?” ಪ್ರಕಾಶ ಒಂದು Pause ಕೊಟ್ಟ.

ಆಗ ಸುಬ್ಬು ಗಂಭೀರವಾಗಿ ಹೇಳಿದ:

“ಥತ್ ! ತ್ವಂ ಅಸಿ.

ಸುಬ್ಬಾ ಭಟ್ಟ ಉವಾಚ

ಸುಬ್ಬಾ ಭಟ್ಟ ಉರುಫ್ ಶೇಷಗಿರಿ

ಎಲಾ, ನೋಡಿದ್ರಾ ಆ ಲತಾಂಗಿ ಧೈರ್ಯಾನಾ, ಆ ಬಿಳಿಗಿರೀಗೆ ಬರೊಂಡಿದಾಳೆ. ನಂಗೆ ಗೊತ್ತೇ ಇರ್ಲಿಲ್ಲ. ನಿನ್ನೆ ಅವನು ಸಿಕ್ಕಿ ಹೇಳ್ತೆ ನೋಡಿ, ಭಟ್ಟ, ನಿಮ್ಮಗಳು ಲತಾಂಗಿ ನಂಗೆ ಬರೊಂಡಿದಾಳೆ... ಏನು, ಹಸೇಮಣೆಗೆ ಉರುಳಿಕೊಂಡು ಬರ್ತಾಳಂತೂ ಅಥವಾ ಸ್ವೇಚ್ಛಾಳಾಗಿ ಟ್ರಾಲಿ ಮಾಡಿಸಿ ಕೂರಿಸಿಕೊಂಡು ಬರಬೇಕಂತೂ ಆಂತಾನಲ್ಲ ಆ ಧಟಿಂಗ!

ಅದಿಲ್ಲಿ, ಇವಳು ಹುಟ್ಟಿದಾಗ್ಗೆ ಇವಳ ಅಮ್ಮಂಗೆ ನಾ ಹೇಳ್ತೆ, ಈ ಮಗೂಗೆ ದುಂಡಮ್ಮ ಅಂತಲ್ಲ, ಗುಂಡಮ್ಮ ಅಂತಲ್ಲ ಹೆಸರಿಡು ಅಂತ. 'ಸಾಕು, ಸುಮ್ಮನೇ ಇರಿ, ದುಂಡಮ್ಮ ಅಂತ ದುಂಡಮ್ಮ ಅಂತ ನನ್ನ ಗದರಿಸಿ ಈ ಹೆಸರು ಇಟ್ಟು. ನಮ್ಮ ಡಾ. ರಾಶಿ ಆಗಲೇ ಹೇಳದ್ರಾ, ಅಮೇರಿಕಾದಿಂದ ಆಡ್ರೆಸಲಿನೋ, ಎಂಥಾದೋ ಇನ್‌ಜೆಕ್ಷನ್ ತರಿಸಿ ಕೊಡೂಂತ. ಸಿಟಿ ಆಜೆ ಭೈರಾಪುರದ ಭೈರೇಶ್ವರನ ಗುಡಿ ಅರ್ಚಕನಿಗೆ ಅಷ್ಟಲ್ಲಾ ತಾಕತ್ತು ಎಲ್ಲಿಂದ ಬರಬೇಕು? ದೇವರ ತೀರ್ಥ ಕೊಡೋದು, ಏಕಾದಶಿ ಉಪವಾಸ—ಹೀಗೆ ಎಲ್ಲಾ ಮಾಡಿಸ್ತೆ. ಏನು ಪ್ರಯೋಜನ? ಅವರಮ್ಮ ಗೋಡೆ ಮೇಲಿನ ಮೊಳೆಗೆ ನೇತು ಹಾಕ್ತಿದ್ದ ಬುಟ್ಟಿಲಿಡುತ್ತಿದ್ದ ಚಕ್ಲಿ, ಕೋಡಬಳೆ ಎಲ್ಲಾ ಮಂಗಮಾಯ ಆಗ್ತಿತ್ತಪ್ಪೆ!

ಚಿಕ್ಕೋಳಾಗಿದ್ದಾಗ್ಗೆ ಇಸ್ಕೂಲಿಗೆ ಹೋಗೂಂದ್ರೆ ನಂಗೆ ಚಾಕುಲೇಟು, ಲಾಲಿ ವಾವು ಕೊಡ್ತಿದ್ದೇನೆ ಹೋಗೋದು ಅಂತ ಹಟ ಹಿಡಿಯೋಳು. ಗುಡಿಯಿಂದ ತಂದ ಕಾಯಿಹೋಳು, ಬಾಳೆಹಣ್ಣು ಚೂರು ಕೊಡ್ತೀನಿ ಅಂದರೆ ಕೇಳ್ತೀರಲ್ಲ. ಇವಳ ಕಾಟ ತಡೀಲಾರದೆ ಮಂಗಳಾರತಿ ತಟ್ಟೆಗೆ ಬಿದ್ದ ಪುಡಿಕಾಸೇ ಅಲ್ಲದೆ ಹುಂಡಿಗೆ ಹಾಕಿ ಅಂತ ಕೊಟ್ಟ ದಣಾನೂ ಸೊಂಟಕ್ಕೆ ಸಿಕ್ಕಿಸಿಕೊಂಡು ಒಂದು ಇವಳ ಚಾಕುಲೇಟು ಹಂಬಲ ತೀರಿಸ್ತಿದ್ದೆ. ದೇವರ ಸ್ವತ್ತು ದುರುಪಯೋಗ ಮಾಡ್ತಿದ್ದಾನೆ ಅಂತ ಅಮ ಲ್ತಾರರಿಗೆ ಕಂಪ್ಲೇಂಟ್ ಹೋಗಿ ನನ್ನ ಅರ್ಚಕ ಪೃತ್ತಿಯಿಂದ ಬರ್ತರ್ಫ್ ಮಾಡ್ಬಿಟ್ಟು, ಆದರೆ ಇವಳ ಬೊಜ್ಜು ಮಾತ್ರ ಕರಗಲಿಲ್ಲವೆನ್ನಿ.

ಕೆಲಸ ಕಳೊಂಡು ನಾನು ಮನೇಲಿ ಕುಕ್ಕರ ಬಡಿದ ಮೇಲೆ ಇವಳ ಅಮ್ಮ ಮೊಸರು ಕಡೆದು ಬಂದ ಆಪ್ಪೋ, ಇಪ್ಪೋ ಬೆಣ್ಣೆ ಕಾಯಿಸಿದ ತುಪ್ಪ ಇವಳಿಗೇ ವಿಸಲಾಯ್ತು. ನಾನೇನಾದ್ರೂ ತುಟಿ ಪಿಟಕ್ ಮಾಡಿದೋ. ಅವಳು (ಇವಳ

ಅಮ್ಮ) 'ನಾಕು, ಸುಮ್ಮಿರಿ. ಕೆಲ್ಸ ಕಳೊಂಡು ದಂಡಪಿಂಡ ಹೊಡೆಯೋರೆ ತುಪ್ಪದ ಆರೈಕೆ ಬೇರೆ ಬೇಕಲ್ವೆ? ಪಾವ, ಬೆಳೆಯೋ ಹುಡುಗೀಗೆ ಒಂದು ಮಿಳ್ಳೆ ತುಪ್ಪ ಹಾಕಿದ್ರೆ ಇವರಿಗೆ ಹೊಟ್ಟೆಕಿಚ್ಚು ಹೀಗಲ್ಲಾ ಹಂಗಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಶುರು ಮಾಡಿದಳು. ಈ ಅವಮಾನ ಸಹಿಸಲಾರದೆ ನಾನು ಹೆಸರು ಬದಲಾಯಿಸಿಕೊಂಡು, ಒಬ್ಬ ದೊಡ್ಡ ಮನುಷ್ಯರ ಕಾಲು ಹಿಡಿದು, ಯಾವುದೋ ಆಫೀಸಿನಲ್ಲಿ ಅಟೆಂಡರ್ ಕೆಲಸ ಗಿಟ್ಟಿಸಿಕೊಂಡೆನೆನ್ನಿ. ಮೊದಲ ದಿನ ಡ್ಯೂಟಿ ಮೇಲೆ ಹೋದಾಗ ನನ್ನ ನರವೇತಲ ನಾರಾಯಣ ರೂಪ ನೋಡಿ ಎಲ್ಲರೂ ಗೇಲಿ ಮಾಡೋರೆ! 'ಏನಯ್ಯಾ, ಬೆದರು ಗೊಂಬೆ? ಕಿಟಕಿ ಮುಚ್ಚು, ಗಾಳಿ ನಿನ್ನ ಹಾರಿಸಿಕೊಂಡು ಹೋದೀತು; ಒಂದು ಕಪ್ ಕಾಫಿ ತಾ' ಅಂತಾ ಒಬ್ಬರಂದ್ರೆ, ಇನ್ನೊಬ್ಬ 'ಏಯ್, Question mark (ನನ್ನ ಬೆನ್ನು ಸ್ವಲ್ಪ ಗೂನು ಅನ್ನಿ), ಆ ದೊಗಲೆ ಪ್ಯಾಂಟ್ಸ್ ಎಲ್ಲಿ ಸಂಪಾದ್ನಿದೆಯಯ್ಯಾ? ಹೋಗಲಿ. ಒಂದು ವ್ಯಾಕ್ ಗೋಲ್ಡ್‌ಫ್ಲೇಕ್ ಸಿಗರೇಟು ತೂಗೊಂಡು ಬಾ' ಅನ್ನುವರು.

ಶೇಷಗಿರಿ (ನಾವು ವೆಂಕಟಾಚಲವತಿ ಒಕ್ಕಲು) ಅನ್ನೋ ನನ್ನ ಹೊಸ ನಾಮ ಧೇಯ ಹಿಡಿದು ಕೂಗೋರೇ ಇಲ್ಲ. Scare crow, Skin and boans, Question mark, ಇವೇ ನನ್ನ ರೂಢಿ ಹೆಸರುಗಳಾದವು ಆಫೀಸಿನಲ್ಲಿ! ಕಾರಣ, ಬೆಣ್ಣೆ ಕಾಣದ ಒಣ ರಾಗಿ ರೊಟ್ಟಿ, ತುಪ್ಪ ಕಾಣದ ಒಣಕಲು ಅನ್ನ ತಿಂದು, ಎದೆ ಬೆನ್ನು ಹತ್ತಿ ಕೊಂಡಿರುವುದು. ಎಲ್ಲಾ ನಮ್ಮ ಲತಾಂಗಿಯ ವೃಭಾವ!

ಇನ್ನು ಇಸ್ಮೇಲ್ ಸಾಹೇಬರ ಕುದುರೆ ಪ್ರಸಂಗ. ಲತಾಂಗಿ ಸವಾರಿ ಮಾಡಿದ ಪ್ರಯುಕ್ತ ಅದು ಬಡಕಲಾದದ್ದು ನಿಜವಾದರೂ ಆ ವೃಕರಣದ ಒಂದು ಅಂಶ ಅವಳಿಗೆ ತಿಳಿಯದು. ಸಾಹೇಬರು ನನ್ನ ಕಂಡು ಹೇಳಿದ್ದು. 'ದೇಖೋ ನ' ಭಟ್ ಸಾಬ್, ನಿಮ್ ಬೇಟಿ ಸವಾರಿ ಮಾಡಿ ನಮ್ ಘೋಡ ಸಣ್ಣ ಆಯ್ತು, ಸಂತೋಷ. ಆದರೆ ಅದು ಹುಲ್ ಸೈ ಖಾತೆ, ಪಾಣಿ ನೈ ಪೀತೆ. ನಮ್ಮ ರೇಸ್ ಕೋರ್ಸ್ ಘೋಡಾ ಡಾಕ್ಟರ್ ಕೇಳ್ತೆ. ಭಾರಿ ಪಜನ್ ಹೊತ್ತು ವೀಕ್ ಆಗೈತೆ, ಒಂದು ಬರನ್ ಟಾನಿಕ್ ದೇನಾ, ದೋ ಹಜಾರ ಖರ್ಚ್ ಹೋತಾಯ್, ಐಸಾ ಬೋಲೆ ಡಾಕ್ಟರ್ ಸಾಬ್. ಅದರಾಗೆ ನಿಮ್ಮ ಅರ್ಥ ಖರ್ಚ್, ತಿಳಿತೇ, ಭಟ್ ಸಾಬ್?

ಅವರ ಮಾತಿನಲ್ಲಿ ಕೋಟು ಬಾಗಿಲು ಹತ್ತುವ ಇಂಗಿತ ಕಾಣಬಂತು. ಗತಂ ತರವಿಲ್ಲದೆ ಅವರ ಸಲಹೆಗೆ ಒಪ್ಪಿದೆ ಒಂದು. ಷರತ್ತು ಹಾಕಿದೆ. 'ನಾನು ಬಡವ, ಸಾಹೇಬರೇ. ತಿಂಗಳಿಗೆ ಹತ್ತು ರೂಪಾಯಿಸಂತೆ ತೀರಿಸುತ್ತೇನೆ' ಅಂದೆ. ಒಪ್ಪಿದರು. ಹೊಟ್ಟೆ ಬಟ್ಟೆ ಕಟ್ಟಿ ಕಂತು ಕಟ್ಟಾ ಇದೀನಿ. ಇನ್ನೂ 520 ರೂ. ಬಾಕಿ ಇದೆ.

ಬೆಂಗಳೂರು ಇಂದು

ನಳಿನೀಪ್ರಿಯ

ಭಾಷಣದ ಬದಿವಾರ

ಮೊನ್ನೆ ಒಂದು ಸಭೆಗೆ ಹೋಗಿದ್ದೆ. ಮುಖ್ಯ ಅತಿಥಿಗಳು “ಮಕ್ಕಳನ್ನು ಬೆಳೆಸುವ ಬಗೆ” ಎಂಬ ವಿಷಯದ ಮೇಲೆ ಸವಿವರವಾಗಿ ಭಾಷಣ ಪ್ರಾರಂಭಿಸಿದ್ದರು. ಅತಿಯಾದ ಶಿಸ್ತನ್ನು ಮಕ್ಕಳ ಮೇಲೆ ಹೇರದೆ ಅವರ ಸ್ವಂತಿಕೆ ತಾನೇ ತಾನಾಗಿ ಹೊರಹೊಮ್ಮುವಂತೆ ಮಾಡುವ ಬಗ್ಗೆ ತಕ್ಕಮಟ್ಟಿಗೆ ಮನದಟ್ಟಾಗುವಂತೆಯೇ ಉಪನ್ಯಾಸ ಮುಂದುವರೆದಿತ್ತು. ಆ ಸಮಯಕ್ಕೆ ಸರಿಯಾಗಿ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಒಂದು ಮಗು ಜೋರಾಗಿ ಅಳಲು ಪ್ರಾರಂಭಿಸಿತು. ಮಗುವಿನ ತಾಯಿ, ಮಗುವನ್ನು ಎತ್ತಿಕೊಂಡು ಸಭೆಯಿಂದ ಹೊರಗೆ ಹೊರಡಲು ಉದ್ಯುಕ್ತಳಾದಳು.

ಭಾಷಣಕಾರರು,

“ನಿಲ್ಲಿ ತಾಯಿ, ಮಗು ಅಳುತ್ತೆ ಅಂತ ನೀವು ಸಭೆಗೆ ಬಿಟ್ಟು ಹೋಗಬೇಕಾಗಿಲ್ಲ, ಮಗು ಅಳೋದಿಂದ ನನಗೆ ಏನೂ ತೊಂದರೆ ಆಗಿಲ್ಲ” ಅಂತ ಭರವಸೆ ನೀಡಿದರು.

ಮಗುವಿನ ತಾಯಿ ಭಾಷಣಕಾರರ ಕಡೆ ತಿರುಗಿ,

“ಅದು ನಿಜ ಇರಬಹುದು ಸ್ವಾಮಿ. ಆದ್ರೆ ಮಗೂಗೆ ಖಂಡಿತ ನಿಮ್ಮಿಂದ ತೊಂದರೆ ಆಗ್ತಾ ಇದೆ” ಅಂತ ಹೇಳಿ ಹೊರಟೇಬಿಟ್ಟಳು.

ರ್ಯಾಂಕ್, ರ್ಯಾಂಕ್ ರ್ಯಾಂಕ್

ಕಳೆದ ವಾರ ರಮೇಶ ಸಿಕ್ಕಿದ್ದ. ಅವನ ಮಗಳಿಗೆ ಎಸ್ಸೆಸ್ಸೆಲ್ಲಿ ಪರೀಕ್ಷೆಯಲ್ಲಿ ಒಂಭತ್ತನೇ ರ್ಯಾಂಕ್ ಬಂದಾಗಿನಿಂದ ಅವನನ್ನ ಭೇಟಿ ಮಾಡೋಕ್ಕೇ ಆಗಿರಲಿಲ್ಲ. ಹಾಗಾಗಿ ಅವನನ್ನ ನೋಡಿದ ತಕ್ಷಣ ಅಭಿನಂದನೆಗಳನ್ನು ತಿಳಿಸಿದೆ. ಅವನಿಗೇನೂ ಸಂತೋಷವಾದ ಹಾಗೆ ಕಾಣಲಿಲ್ಲ. ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಮಂಡಲ್ ಪಾಲಿಸಿ ಕೇಳಿದ ವಿ. ಪಿ. ಸಿಂಗ್ ಶರಣ ರಮೇಶ ಉದ್ಭವಾದ ಮುಖ ಮಾಡ್ಕೊಂಡು ನಿಂತಿದ್ದ. ಯಾಕೆ ಅಂತ ಕೇಳ್ತೆ. ಅವ ಹೇಳಿದ.

“ವಿಜಿಗೆ ರ್ಯಾಂಕ್ ಬಂದದ್ದೇನೋ ಸಂತೋಷ, ಗುರು. ಆದ್ರೆ ಒಂದು ಪಾರದ ಒಂದೆ ಸರ್ಕಾರದೋರು ರ್ಯಾಂಕ್ ಬಂದೋರಿಗೆಲ್ಲಾ ಸನ್ಮಾನ ಮಾಡ್ತೀವಿ, ಗೌರವಿ ಸ್ತೀವಿ ಅಂತ ಹೇಳಿ ಬರೆದ ಪತ್ರ ಕೈ ಸೇರಿದಾಗಿನಿಂದ ನನ್ನ ಪಾಡು ನಾಯಿ ಪಾಡಾಗಿದೆ”

ರಮೇಶನ ಮಾತು ಕೇಳಿ ನನಗೆ ಆಶ್ಚರ್ಯ ಆಯ್ತು.

“ಅಂಥಾದ್ದೇನಾಯ್ತೋ ?” ಅಂತ ಕೇಳಿದೆ. ಅವನ ಉತ್ತರ ಅವನ ಮಾತಿ ನಲ್ಲೇ ಕೇಳಿ.

“ಅದೇ ಪತ್ರದಲ್ಲಿ, ಸನ್ಮಾನ ಮಾಡಿಸ್ಕೋಬೇಕಾದ್ರೆ, ಇಂಥ ಆಫೀಸಿಗೆ ಒಂದು ಒಂದು ಅರ್ಜಿ ಭರ್ತಿ ಮಾಡಿ ರ್ಯಾಂಕ್ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿ/ನಿ ಆದಕ್ಕೆ ರುಜು ಹಾಕಬೇಕು ಅಂತಿತ್ತು.

ಸರಿ, ವಿಜಿನೂ ಕರೆದುಕೊಂಡು, ಚಾಮರಾಜಪೇಟೆ ಹತ್ರ ಇರೋ ಆಫೀಸನ್ನ ಹುಡುಕಿಕೊಂಡು ಹೋದೆ. ಸಂದಿಗೊಂದಿ ಎಲ್ಲಾ ಹುಡುಕಿದ ಮೇಲೆ ಒಂದು ಇಲಿ ಬಿಲ ಸಿಕ್ಕಿತು. ಅದೇ ಆಫೀಸು. ಹೋಗೋ ನುಗ್ಗಿ ಒಳಗೆ ಸೇರಿಕೊಂಡೆವು. ಯಥಾ ಪ್ರಕಾರ ಕೇಸ್ ವರ್ಕರ್ ಕಾಫಿಗೆ ಹೇಗಿದ್ದ. ಅವನ ಸಹೋದ್ಯೋಗಿ ‘ಕುತ್ಯೊಳ್ಳಿ ಸಾರ್’ ಅಂತ ಒಂದು ಮೂರು ಕಾಲಿನ ಮುರುಕಲು ಕುರ್ಚಿ ತೋರಿಸ್ತ. ಕುರ್ಚಿ ಸಂದಿನಿಂದ ಒಂದು ಹಲ್ಲಿ ತಲೆ ಹೊರಗೆ ಹಾಕಿ ಸುತ್ತಮುತ್ತಲಿನ ವಿದ್ಯಮಾನಗಳನ್ನು ನೋಡುತ್ತಿತ್ತು. ನಾನು ಕೂತ್ಕೊಳ್ಳೋ ಧೈರ್ಯ ಮಾಡಲಿಲ್ಲ. ಒಂದು ಗಂಟೆ ಆದ ಮೇಲೆ ಕೇಸ್ ವರ್ಕರ್ ಬೀಡಾ ಜಗಿಯುತ್ತಾ ನಿಧಾನವಾಗಿ ಬಂದ. ಅವನನ್ನ ನೋಡಿದ ತಕ್ಷಣ ಹಲ್ಲಿ ಒಳಕ್ಕೆ ಸರಿಯಿತು. ಶಾಂತಿಯುತ ಸಹಬಾಳ್ವೆ ಎಂಬ ಹೇಳಿಕೆಯ ಅರ್ಥ ನನಗಾಗಿದ್ದು ಆವಾಗಲೇ.

“ಏನು ಬೇಕು”? ಅಂತ ಅವನು ದರ್ಪದಿಂದ ಕೇಳಿದ.

“ಸನ್ಮಾನ ಬೇಕು” ಅಂತ ಹೇಳೋಣ ಅಂತ ನಾಲಿಗೆ ತುದಿಗೆ ಬಂದಿತ್ತು. ಕಷ್ಟ ಪಟ್ಟು ತಡಕೊಂಡೆ.

“ನನ್ನ ಮಗಳಿಗೆ ರ್ಯಾಂಕ್ ಬಂದಿದೆ. ಅರ್ಜಿ ಬೇಕಾಗಿತ್ತು” ಅಂದೆ. ಅದ್ಯಾವುದೋ ಹಳ್ಳೆ ಕಡತ ತೆಗೆದ. ಮನೆಗಂದಾಯ ನಿಗದಿಸೋ ಅರ್ಜಿ ಅದು. ಮನೆಯ ಮಾಲಿಕ ಅನ್ನೋದನ್ನ ಹೊಡೆದು. ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿ ಹೆಸರು ಅಂತ ಪೆನ್ನಲ್ಲಿ ಬರೆದಿದ್ದರು. ‘ಕಂದಾಯ’ ಅನ್ನೋ ಕಡೆ ‘ರ್ಯಾಂಕ್’ ಸದ್ಯ ‘ಫೈನ್’ ಅನ್ನೋ ಕಡೆ ‘ಸನ್ಮಾನ’ ಅಂತ ಇರಲಿಲ್ಲ. ಅರ್ಜಿ ಭರ್ತಿ ಮಾಡಿ, “ವಿಜಿ, ಇಲ್ಲಿ ಸಹಿ ಹಾಕಮ್ಮ ಅಂತ ಹೇಳ್ತೆ.

ಕೇಸ್ ವರ್ಕರ್ “ಅರರೇ ಸ್ವಲ್ಪ ತಡೀರಿ” ಅಂತ ಅರ್ಜಿನ ಗನ್ನ ಕೈಯಿಂದ ಕಸಿದುಕೊಂಡ. “ಏನಪ್ಪಾ ? ಏನಾಯ್ತು ?” ಅಂತ ಕೇಳ್ತೆ. ಅವನು

“ಸನ್ಮಾನ ಏನು ಗೊತ್ತಾ ಸಾರ್. ಎರಡು ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿ. ಈ ಅರ್ಜಿ ನಾನು ಮೇಲೆ ಕಳಿಸಿದ್ದೆ ನಿಮ್ಮ ಹುದುಗೀಗ ಎರಡು ಸಾವಿರ ಸಿಗುತ್ತೆ. ನನ್ನೂ ಸ್ವಲ್ಪ ನೋಡ್ಕೊಳ್ಳಿ” ಅಂತ ಹೇಳಿ ಹಲ್ಲು ಕರಿದ.

ನನಗೆ ಕೋಪ ತಡೆಯೋಕ್ಕಾಗಲಿಲ್ಲ. ಆ ಅರ್ಜಿ ಅಪನಿಂದ ಕತ್ತುಕೊಂಡು ಅದನ ಮುಂದೇನೇ ಹರಿದು ಚೂರು ಮಾಡಿ.

“ನಮ್ಮ ಹುದುಗಿ ನಿಮ್ಮ ಟೇಬಲ್ ಮುಂದೆ ಭಿಕ್ಷೆ ಬೇಡುಕ್ಕೆ ಬಂದಿಲ್ಲಾರೀ” ಅಂತ, ವಿಜಿನ ಕರೆದುಕೊಂಡು ಹೊರಕ್ಕೆ ಬಂದೆ. ಅವಳ ಮನೇಗೆ ಬಿಟ್ಟು ಇಲ್ಲಿಗೆ ನೇರವಾಗಿ ಬಂದೆ”

ರಮೇಶನ ಗೋಳು ಕೇಳಿ,

“ರಮೇಶ, ಏನೂ ಯೋಚನೆ ಮಾಡಬೇಡ. ಇನ್ನೆರಡು ವರ್ಷ ತಾನೆ. ಪಿ. ಯು. ಸಿ. ಆದ್ಮೇಲೆ, ಪ್ರಪಂಚದ ಗಣಿತದ ಸ್ಪರ್ಧೆಲಿ ವಿಜಿ ಅಮೆರಿಕಾನ ಪ್ರತಿ ನಿಧಿಸ್ತಾಳೆ. ಅಲ್ಲೇನೂ ಕೇಸ್ ವರ್ಕರ್ ಕಾಟ ಇರುಲ್ಲ” ಅಂತ ಸಮಾಧಾನ ಹೇಳಿದ. ಬೊಂಬೆ ಹಬ್ಬ

ಬೆಂಗಳೂರಿನಲ್ಲಿ ಬೊಂಬೆ ಹಬ್ಬ ಈ ಬಾರಿ ಒಲು ಮಜವಾಗಿತ್ತು. ಕಮರ್ಷಿಯಲ್ ಸ್ಟ್ರೀಟ್‌ನಲ್ಲಿ ಒಂದು ಅಂಗಡಿ ತುಂಬಾ ಹೊಸಾ ಹೊಸ ಬೊಂಬೆಗಳು. ಕಿಲಾಡಿ ಬೊಂಬೆಗಳು. ಕೆಲವು ಬೊಂಬೆಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳ್ತೀನಿ, ಕೇಳಿ.

ಬಂಗಾರು ಬೊಂಬೆ :- ರಾಕೋ ರಾಕ್ ವೇಷ. ಕೆದರಿದ ಕೂದಲು. ಕನ್ನಡಕ. ಕೀ ಕೊಟ್ಟ ತಕ್ಷಣ ಎರಡು ನಿಮಿಷ ಡೆಲ್ಲಿ ಕಡೆ ನೋಡುತ್ತೆ. ಆಮೇಲೆ ಶಿಸ್ತಿನ ಸಿಪಾಯಿ ತರಹ ಲೆಫ್ಟ್, ರೈಟ್ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ನಡೆಯುಕ್ಕೆ ಶುರು ಮಾಡುತ್ತೆ. ಹೇಗೆ ನಡೆಯುತ್ತೆ ಅಂತೀರ. ಒಂದು ಪೂರ್ಣ ವೃತ್ತದ ಮೇಲೆ ನಡೆದು ಹೊರಟ ಜಾಗಕ್ಕೆ ಹಿಂತಿರುಗಿ ಬಂದು, ರಕ್ ಅಂತ ನಿಂತು, ಕೈನ ಮುಂದಕ್ಕೆ ಚಾಚುತ್ತೆ. ಒಳ್ಳೇ ಮೋಜಿನ ಬೊಂಬೆ.

ಜೂನಿಯರ್ ಡಾಕ್ಟರ್ ಬೊಂಬೆ :- ಥೇಟ್ ಡಾಕ್ಟರ್ ತರಹಾನೇ ವೇಷ. ಪುಟಾಣಿ ಬಿಳಿ ಕೋಟು, ಪುಟ್ಟ ಸೈತಾಸೋಪು, ಚಿಕ್ಕ ಔಷಧಿ ಬ್ಯಾಗು ಎಷ್ಟು ಚೆನ್ನಾಗಿತ್ತು ಅಂತೀರಿ, ಈ ಬೊಂಬೆ. ಕೀ ಕೊಟ್ಟ ತಕ್ಷಣ ಬೊಂಬೆ ಔಷಧಿ ಚೀಲ ಬಿಚ್ಚಿ, ಅದರೊಳಗೆ ಕೈ ಹಾಕಿ ಒಂದು ಬಾವುಟವನ್ನ ಹೊರಕ್ಕೆ ತೆಗೆದು ಬೀಸುಕ್ಕೆ ಶುರು ಮಾಡುತ್ತೆ. ಬಾವುಟದ ಮೇಲೆ, ಏನಿತ್ತು ಗೊತ್ತೆ ?

“ಮುಷ್ಕರ, ಮುಷ್ಕರ”

ಪಿ. ಎಸ್. ಯು. ರೈಲು :- ಒಂದು ಪುಟಾಣಿ ರೈಲು. ಅದರ ಮೇಲೆ, P. S. U. ಅಂತ ಅಂದವಾಗಿ ಬರೆದಿತ್ತು. ಕೀ ಕೊಟ್ಟರೆ—ಏನೂ ಆಗೋದೇ ಇಲ್ಲ. ಅಂಗ್ಲೀಲಿದ್ದ ಒಂದು ಮಗು ತನ್ನ ತಂದೇನ, “ಪಿ. ಎಸ್. ಯು.” ಅಂತ ಯಾಕೆ ಬರ್ದಿದಾರೆ ?” ಅಂತ ಕೇಳಿದ್ದಕ್ಕೆ, ತಂದೆಯ ಉತ್ತರ :

“ಪೂರ್ತಿ ಸುಸ್ತು ಉಸ್ಸಪ್ಪಾ, ಅಂತ ಕೂತಿದೆ ಮರಿ. ಅದಕ್ಕೇ ಹಾಗೆ ಬರ್ದಿದಾರೆ”

ಒಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಬಂಬಾಟಾಗಿತ್ತು ಬೆಂಗಳೂರಿನ ಬೊಂಬೆ ಹಬ್ಬ !

ಈಶಾನ್ಯ ಪಯಣ

ಡಾ|| ಪ್ರಕಾಶ್

ಕೊಂಟೋನಲ್ಲಿ ಅಲರ್ಜಿ ಕಾನ್‌ಫರೆನ್ಸ್ ಇದೆ ಕಣೋ, ಜಗತ್ತಿನ ಎಲ್ಲಾ ಕಡೆ ಇಂದಾನೂ ಆತಿರಥ ಮಹಾರಥರೆಲ್ಲ ಬಂದಿರ್ತಾರೆ, ಬಾ ಹೋಗಿ ಬರೋಣ ಅಂದ ಸುಬ್ಬ. ನಾವೆಲ್ಲಿ, ದೂರದ ಜವಾನೆಲ್ಲಿ ಅಂತ ಭಯ ಆಯ್ತು. ಅದಲ್ಲದೆ ಜವಾನ್ ಬಹಳ ದುಬಾರಿ ಅಂತ ನೆಂಟರಿಷ್ಟರೆಲ್ಲ (ನೆಂಟ, ಅರಿ, ಇಷ್ಟ !) ಹೇಳಿದ್ದು ಜ್ಞಾಪಕಕ್ಕೆ ಬಂತು. ಸುಬ್ಬು ಧೈರ್ಯ ಹೇಳಿದ. ಇಲ್ಲ ಕಣೋ, ನಾವು ಜನತಾ ಬಡ್ಡೆಟ್‌ನಲ್ಲಿ ಹತ್ತೆ ದಿನ ಹ್ಯಾಗಾರೂ ಹೋಗಿ ಬರೋಣ ಅಂತ. ಸರಿ ನಂ ಟ್ರಾವಲ್ ಏಜೆಂಟ್ ಹತ್ರ ಹೋದೇವು. ಅವನು ನಂ ಕುಲ, ಗೋತ್ರ, ಪಾಸ್‌ಪೋರ್ಟ್ ವಿವರಗಳನ್ನೆಲ್ಲ ವಿಚಾರಿಸಿ, ಏರ್ ಇಂಡಿಯಾದಲ್ಲೇ ಹೋಗಿ, ಎಕ್ಸ್‌ಕರ್ಪಸ್ ಫೇರ್‌ನಲ್ಲಿ ನಿಮಗೆ ಏರ್ಪಾಡು ಮಾಡ್ತೀನಿ ಅಂದ. ಒಸಾಕೆ ಇಂದ ಟೋಕ್ಯೋಗೆ ಕೂಡ ಜಪಾನ್ ಏರ್‌ಲೈನ್ಸ್‌ನಲ್ಲಿ ಹೋಗಬಹುದು ಅಂತಾನೂ ಸೇರಿಸ್ತ. ಸರಿ ಅಂತ ಜಪಾನ್ ವೀಸಾಗೆ ಅಪ್ಲಿಕೇಷನ್ ಅವನ ಕೈಗೆ ಕೊಟ್ಟು ಬಂದೆವು. ಕಾನ್‌ಫರೆನ್ಸ್ ಕಮಿಟಿಗೆ ನಮ್ಮ ಸೈಂಟಿಫಿಕ್ ಪೇಪರ್ಸ್ ನ್ನಲ್ಲ ಕಳಿಸಾಗಿತ್ತು. ಅಲ್ಲಿಂದ ಒನ್ನಿ ಅಂತ ಆಹ್ವಾನ ಕೂಡ ಬಂತು ಜತೆಗೆ ರೆಜಿಸ್ಟ್ರೇಷನ್‌ಗೆ ಅಂತ ಭಾರೀ ಮೊತ್ತ ಕೇಳಿದ್ದರು. ಅಲ್ಲ, ಜಪಾನ್ ಆಷ್ಟು ಐರ್ವರ್ಯ ವಂತ ದೇಶ ! ನಮ್ಮಂಥ ಸುದಾಮರ ಹತ್ರ ಹಣ ಟೀಕ್ತಾರಲ್ಲ ಅಂತ ಕೋಪ ಬಂತು. ಆದರೆ ಬಡವನ ಕೋಪ—ವರ್ಸಿಗೆ ಮೂಲ !

ಅದೂ ಇದೂ ಕೆಲಸದಲ್ಲಿ ವೀಸಾ ಬಗ್ಗೆ ವಿಚಾರಿಸೋದೇ ಮರೆತು ಹೋಯ್ತು. ಶನಿವಾರ ಸಂಜೆ ದೆಹಲಿಯಿಂದ ನಂ ಫ್ಲೈಟ್. ಬುಧವಾರ ಹೋದೆ ಟ್ರಾವಲ್ ಏಜೆಂಟ್ ಆಫೀಸಿಗೆ. ಏನು ಗಾಬರಿ ಪಡ್ತೀರಿ ಡಾಕ್ಟೆ, ನಾಳೆ ಬೆಳಗ್ಗೆ ಬರುತ್ತೆ ನಿಂ ಪಾಸ್‌ಪೋರ್ಟ್, ವೀಸಾ ಮದರಾಸಿಂದ ಅಂದ, ಧೈರ್ಯವಾಗಿ. ಗುರುವಾರ ಬೆಳಗ್ಗೆ ತಿರುಗಿ ಅವನ್ನ ಭೇಟಿ ಮಾಡಿದೆ. 'ಹನ್ನೊಂದು ಗಂಟೆಗೆ ಬನ್ನಿ, ಕೋರಿಯರ್ ಸರ್ವಿಸ್ ಮಡುಗ ತರ್ತಾನೆ!' ಅಂತ ಆದೇಶ. ನನ್ನ ಆಶಂಕದ ರಿಕ್ವೆರ್ ಸ್ಕೇಲ್ ಏರ್ಪಾಡು ಹೋಯ್ತು ! ಹನ್ನೆರಡು ಗಂಟೆಗೆ ಕೋರಿಯರ್ ಮಡುಗ ಬಂದ. ಸುಬ್ಬು ಪಾಸ್

ಪೋರ್ಟ್, ವೀಸಾ ಮಾರ್ತ ಇತ್ತು! ನನ್ನೆವೆ ಧಸಕ್ಕಂತು. ಟ್ರಾವೆಲ್ ಏಜೆಂಟ್, ಇದು
 ವರೆಗೂ ಧೈರ್ಯವಾಗಿಮೋನು. ಈಗ ಕರ್ಣನನ್ನ ಕಳಕೊಂಡ ದುರ್ಮೋಧನನಂತೆ
 ನಿಸ್ತೇಜನಾಗಿ ಕೂತ. ನಾನೇ ಅವನಿಗೆ ಧೈರ್ಯ ಹೇಳಿದೆ. ನುದರಾಸಿಗೆ, ಜಪಾನ್
 ಕಾನ್ಸುಲೇಟ್‌ಗೆ ಫೋನ್ ಮಾಡಿದೆ. ಅಲ್ಲಿ ಅಧಿಕಾರಿ ಹೇಳಿದ, “ಡಾಕ್ಟ್ರಿ,
 ನಿಂ ಒರಿಜಿನಲ್ ಪೇಪರ್ಸ್ ಬುಧವಾರ ತಂದ ನಿಂ ಏಜೆಂಟು! ನಮಗ
 ಬುಧವಾರ ರಜಾ! ನಿಂ ವೀಸಾ ನಾಳೇನೇ ಸಿಗೋದು, ಅಂದ್ರೆ ಶುಕ್ರವಾರ!”
 ಅಂದು ಫೋನ್ ಕೆಳಗಿಟ್ಟು. ಜಪಾನ್ ನೆಲ ಕಾಣ್ತೇನಿ ಅನ್ನೋ ಆಸೆ,
 ಜಪಾನ್ ಅಷ್ಟೇ ದೂರ ಆಯ್ತು! ಸುಬ್ಬಗೆ ಹೇಳಿದೆ, ನೀನಾರೂ ಹೋಗಿ ಬಾ
 ಅಂತ. ಇಲ್ಲಿ ರಜಾ ಬೇರೆ ಹಾಕ್ತಿಟ್ಟಿದೀನಿ! ಎಲ್ಲರೂ ಏನ್ ಹೇಳೋದು? ಹತ್ತು
 ದಿನ ಹಾಯಾಗಿ ನಾಗರ ಹೊಳೇಲೋ, ಊಟೇಲೋ ಇದ್ದಿಟ್ಟು, ಬೆಂಗಳೂರಿಗೆ
 ವಾಪಸ್ ಬರೋದು, ಅಜ್ಞಾತವಾಸ ನನಗೂ ಆಗ್ಲಿ ಅಂತ ಯೋಚನೆ
 ಬಂತು.

ಅಷ್ಟರಲ್ಲಿ ಟ್ರಾವೆಲ್ ಏಜೆಂಟಿನ ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ಒಂದು ಪರಿಹಾರ ಫ್ಲಾಷ್
 ಆಯ್ತು! ‘ಸಮಸ್ಯೆಗೆ ಉತ್ತರ ಸಿಕ್ಕು ಡಾಕ್ಟ್ರಿ’ ಅಂತ ಪ್ರಸನ್ನನಾದ. ನಾನು
 ಹುಬ್ಬೇರಿಸಿದೆ. “ಇಂದೇ ಸಂಜೆ ಮದ್ರಾಸ್‌ಗೆ ಏರ್ ಡ್ಯಾಶ್! ಬೆಳಗ್ಗೆ ಒಂಭತ್ತಕ್ಕೆ
 ಜಪಾನ್ ಕಾನ್ಸುಲೇಟ್‌ನಲ್ಲಿ ವೀಸಾ ತಗೊಂಡು, ಅನ್ನಾ ಸಲೈನ ಕೆನರಾ ಬ್ಯಾಂಕಿನಲ್ಲಿ ನಿಂ
 ಎಕ್ಸ್‌ಚೇಂಜ್ ಅಪೌಂಟ್ ತಗೋಳಿ; ಶುಕ್ರವಾರ ಸಂಜೆ ಡೆಲ್ಲಿಗೆ ಪ್ರಯಾಣ,”
 ಸುಬ್ಬ ಆವಾಕ್ಕಾಗಿ ನೋಡ್ತಾ ಕೂತಿದ್ದ. ಅವನು ಶನಿವಾರ ಬೆಳಗ್ಗೆ ಡೆಲ್ಲಿಗೆ ಬರೋ
 ವ್ಲೇನಲ್ಲಿ ಬರೋದು! ನಾನು ಅವನ್ನ ರಿಸೀವ್ ಮಾಡೋದು! ನಂಬಿದರೆ ನಂಬಿ,
 ಬಿಟ್ಟರೆ ಬಿಡಿ, ಆದದ್ದೆಲ್ಲ ಓಗೇ! ಅಂತೂ ಶನಿವಾರ ಸಂಜೆ ಇಂದಿರಾ ಗಾಂಧಿ ಏರ್
 ಪೋರ್ಟ್ ತಲುಪಿದೆವು. ಖಾಕೀಧಾರಿಗಳು ನಂ ಪಾಸ್‌ಪೋರ್ಟ್‌ಗಳನ್ನ ನೋಡಿ ರಸ್ತೆ
 ಒತ್ತಿದರು! ಅಕ್‌ಒರ್ ಅನ್ನೋ ಹೆಸರಿನ ಬೋಯಿಂಗ್ ವಿಮಾನದ ಗರ್ಭದೊಳಕ್ಕೆ,
 ‘ಶ್ರೀ ಹರೀ ಕಾಪಾಡಪ್ಪ’ ಅಂತ ಜಪಿಸ್ತಾ ಒಳ ಹೊಕ್ಕೆ.

(ಸಶೇಷ)

ಪಾಪ ! ಮುಕ್ಕಳು !

ಶಾಂತಾ ರಘು

ARTHUR HAILEY ಪುಸ್ತಕ ವಾಪಸ್ಸು ಕೊಡೋಣಾಂತ, ಸಂಜೆ ಹಾಗೇ ವದ್ಮಾ ಮನೇಗೆ ಹೋದೆ. ಅಲ್ಲೊಂದು ಚಿಕ್ಕ ಯುದ್ಧ ನಡೀತಾ ಇತ್ತು. “ಒಂದ್ ಮರದ್ ಹಲಗೆ ಕಟ್ಟಿದ್ದೀನಿ ನೋಡು ಬೆನ್ನಿಗೆ! ಕತ್ತೆ! ಆಗ ನೆಟ್ಟಿಗೆ ಕೂತ್ಕೊಳ್ಳೋದು ಕಲೀತಿಯಾ!” ಅಂತ ಪದ್ಮಾ ತಾರಕ ಸ್ವರದಲ್ಲಿ ಮಗಳನ್ನ ಬಯ್ಯಾ ಇದ್ದು. ನನ್ನ ಮುಖ ನೋಡಿದ ಕೂಡ್ಲೇ ಐದು ವರ್ಷದ ರೇಖಾ, “ನೋಡೀ ಆಂಟೀ! ಈ ಅಮ್ಮ ಯಾವಾಗ್ಲೂ ಬಯ್ಯಾನೇ ಇರ್ತಾಳೆ!” ಅಂತ ದೂರಿದ್ದು.

“ಮತ್ತೇನೇ ಶಾಂತಾ ? ಯಾವಾಗ್ಲೂ ಈ ಪಾಟಿ ಗೂನು ಬೆನ್ನು ಹಾಕೋ ತಾಳೆ ಈ ವಯಸ್ಸಿಗೇ! ನಾಳೆ ಯಾವ ಸುಂದರಾಂಗ ಮದ್ವೆ ಮಾಡೋತಾನೆ ಗೂನೀನ!” ಅಂತ ಒಂದೇ ಕಣ್ಣಲ್ಲಿ ಅತ್ತಳು.

“ಸಾಕ್ ಸುಮ್ಮಿರೇ! ಇನ್ನೂ ಮೊಳಕೆ ಬಿಟ್ಟು ಮೂರ್ದಿನ ಆಗಿಲ್ಲಾ—ಮದ್ವೆ ಯೋಚ್ಚೆ ನಿಂಗಿ! ಹೇಳೋದನ್ನ ಒಳ್ಳೇ ಮಾತ್ನಲ್ಲಿ ಹೇಳ್ಬಾರ್ದೆ?” ಅಂತ ಸಮಾಧಾನ ಮಾಡಿದೆ.

ಮಾರನೆಯ ದಿನ ಮನೆ ಮುಂದೆ ನಿಂತಿದ್ದಾಗ, ಹಿಂಡು ಹಿಂಡಾಗಿ ಹುಡುಗರು ಸ್ಕೂಲಿಗೆ ಹೋಗ್ತಾ ಇದ್ದು. ಎಲ್ಲಾ ಪ್ರೈಮರಿ ಕ್ಲಾಸಿನೋರೇ. ದೊಡ್ಡ ಗೋಣ ಮೂಟೆ ಥರಾ ಎಲ್ವ ಬೆನ್ನ ಮೇಲೂ ರಾಶಿ ಪುಸ್ತಕಗಳ ಹೊರೆ. ತಲೆ ಎತ್ತದೆ, ಬಗ್ಗಿಕೊಂಡು, ಭಾರ ಹೊತ್ಕೊಂಡು, ಉಸ್ಸಪ್ಪಾ ಅಂತ ಹೋಗ್ತಾ ಇದ್ದು ಮಕ್ಕಳು.

ಮಿಂಚಿನಂತೆ ಫ್ಲಾಷ್ ಆಯ್ತು— ಅರ್ಥ ಆಗ್ಲೋಯ್ತು ಪದ್ಮಾ ಮಗಳ ಗೂನು ಬೆನ್ನಿನ ಕಾರಣ! ದಿನಾ ಕೆ.ಜಿ.ಗಟ್ಟೆ ಪುಸ್ತಕ ಹೊತ್ರೆ, ಇನ್ನೇನಾಗತ್ತೆ, ನಮ್ಮಕ್ಕಳ ಬೆನ್ನು ? ಹತ್ತು ವರ್ಷಕ್ಕೆ ಬೆನ್ನು ಗೂನು, ಇಪ್ಪತ್ತು ವರ್ಷಕ್ಕೆ Spondilitis ಪ್ರಾಬ್ಲಮ್ ಶುರುವಾಗತ್ತೆ! ಪದ್ಮಾ ತನ್ನ ಮಗಳನ್ನ ಕರೆಕ್ಕಾಗಿ “ಕತ್ತೆ” ಅಂತ ಕರೆದಿದ್ದು! ಕತ್ತೆ ಬಟ್ಟೆ ಮೂಟೆ ಹೊರತ್ತೆ— ಮಕ್ಕಳು ಪುಸ್ತಕದ ಮೂಟೆ ಹೊರ್ತಾರೆ, ಅಪ್ಪ!

ಸರ್ಕಾರ Prescribe ಮಾಡಿರೋ ಪುಸ್ತಕಗಳೆಲ್ಲೆ—ಆಯಾ ಶಾಲೆಯವರದ್ದೇ ಒಂದು ಮೂಲ ಪುಸ್ತಕಗಳು. Physical ಲೋಡು—ಮೆಂಟಲ್ ಲೋಡು ಎರಡೂ.

“ಓದಿ ಓದಿ ಮರುಳಾದ ಕೂಚುಬಟ್ಟು” ಅನ್ನೋ ಹಾಗೆ, ಒಂದನೇ ಕ್ಲಾಸಿನಲ್ಲೇ ಏನೇನೋ ಸಬ್ಜೆಕ್ಟುಗಳು. ನಮ್ಮ 3ನೇ ಕ್ಲಾಸಿನಲ್ಲಿದ್ದಾಗ ಮಾರಲ್ ಸೈನ್ಸ್ ಪುಸ್ತಕ ದಿಂದ ಈ ಪಾಕ್ಯ ಓದಿದ—“ಎಲ್ಲಾ ಕ್ಲೀನಾಗಿ ಇರ್ಬೇಕು. ಕೊಳಕಾದ ಮಕ್ಕಳನ್ನು ಕಂದರೆ ದೇವರಿಗಾಗೊಲ್ಲಾ ಅಂತ. ಎಂಥ ಅಸಂಬದ್ಧ ಪ್ರಲಾಪ !

ಮಾರನೇ ದಿನ, ಸೋಪ್ ಮಾರೋಕೆ ದಿನಾ ಬರ್ತಿದ್ದ 10 ವರ್ಷದ ಕೆಂಪನನ್ನು ನೋಡಿ ಕೇಳಿದ—“ಅಮ್ಮಾ, ಕೆಂಪ ಕೊಳಕಾಗಿದಾನಲ್ಲ ? ಕೆಂಪನ್ನ ಕಂಡ್ರೆ ದೇವ್ರಿಗಾ ಗೊಲ್ಲಾ ?” ಅಂತ ! ಕೂತ್ಕೊಂಡು ಒಂದು ಗಂಟೆ ಹೊತ್ತು ಸರಿಯಾಗಿ Explain ಮಾಡಿದೆ ಅನ್ನಿ !

ಪುಟ್ಟ ದೀಪ್ತಿ ಮೊನ್ನೆ ಸಂಜೆ 5½ ಗೆ ನುಸ್ತಾಗಿ ಸ್ಕೂಲಿಂದ ಬರ್ತಾ ಇದ್ದು. “ಯಾಕಮ್ಮ ಇಷ್ಟು ಲೇಟು ? ದಿನಾ 3½ಗೇ ಬರ್ತಾ ಇದ್ದಲ್ಲ ?” ಅಂತ ಕೇಳಿದೆ ಗೇಟ್ಟು ತ್ರ ನಿಂತೊಂಡು.

“ಏನ್ಮಾಡೋದು ಆಂಟೀ ? ಇಷ್ಟೊತ್ತು ಕಂಪ್ಯೂಟರ್ ಕ್ಲಾಸ್ ಇತ್ತು!” ಅಂತ ಅಡುಗೂಲಜ್ಜಿಯ ಥರಾ ಅಲವತ್ತುಕೊಂಡು ಹೋಯಿತು ! ದೀಪ್ತಿ ಯಾವ ಕ್ಲಾಸು ಅಂದೊಂಡಿದೀರಾ ? ಬರೀ ಪ್ರೆಮರಿ ಐದನೇ ಕ್ಲಾಸು !

ಚಿಕ್ಕ ಮಕ್ಕಳಿರೋ ನನ್ನ ಗೆಳತಿಯರನ್ನೆಲ್ಲಾ ನೋಡಿದ್ದೆ “ಅಯ್ಯೋ ಪಾಪ” ಅನ್ನತ್ತೆ. ಸಂಜೆ ಕಾಲಾರ ಕಾಂಪ್ಲೆಕ್ಸ್ ತನಕ ಬಾರೇ ಅಂದ್ರೆ “ಅಯ್ಯೋ ! ಬರೋಕಾ ಗೊಲ್ಲಮ್ಮ ! ಒಂದ್ರಾಶಿ ಹೋಂ ವರ್ಕ್ ಬಿದ್ದಿದೆ !” ಅಂತಾಳೆ ಗೆಳತಿ ವನಜಾ. ಅಂದ್ರೇ—ಪ್ರೆಮರಿ 4ನೇ ಕ್ಲಾಸು ಓದೋ ಅವಳ ಮಗ ರವಿಯ ಹೋಂ ವರ್ಕ್ !

ಅದೇನು ಹೋಂ ವರ್ಕ್ ಅವಾಂತರ ! ಸಂಜೆಯಾದ್ರೆ ಮಕ್ಕಳ ಜತೆ ಕೂತ್ಕೊಂಡು. ಆಪ್ತ, ಅಮ್ಮಂದಿರು ಹೋಂ ವರ್ಕ್ ಮಾಡಿದ್ದೂ ಮಾಡಿದ್ದೇ ! ಭಾದೀ Tension!

ಜಯಶ್ರೀಯ 8 ವರ್ಷದ ಮಗ ಮೊನ್ನೆ ಅವರಪ್ಪನ ಹತ್ರ ಹೇಳ್ತಾ ಇದ್ದಂತೆ— “ಏನಪ್ಪಾ ನೀನು ? ನಿನ್ನೆ ಲೆಕ್ಕ ತಪ್ಪು ತಪ್ಪೇ ಮಾಡಿ ಕೊಟ್ಟಿಟ್ಟೆ ! ನಿನ್ನಿಂದ ನಂಗೆ ಬಯ್ಗಳು ಬಿದ್ದು ಇವತ್ತು !” ಅಂತ !

ಪಾಪ, ಸಂಜೆ, ಹಾಯಾಗಿ ಒಂದರಡು ಗಂಟೆಗಳ ಕಾಲ ಆಟ ಆಡೋಕೂ ಫುರಸೂತ್ತಿಲ್ಲೆ ಮಕ್ಕಿಗೆ ?

ಎಷ್ಟೋ ವರ್ಷಗಳ ಹಿಂದೆ, ನಾವೂ ಪ್ರೈಮರಿ, ಮಿಡಲ್ ಸ್ಕೂಲು ಎಲ್ಲಿ ಓದಿದೋರೇ. ಚಿಕ್ಕ ಬ್ಯಾಗು, ಸ್ಲೇಟು, ಬಳಪ, ಎರಡೇ ಪುಸ್ತಕ, ಪೆನ್ಸಿಲ್ - ಇವ್ವೇ ! ಈಗಿನ ಧರಾ ಪುಸ್ತಕದ ಮೂಟೆ ಹೊರದೆ, ಗಂಟೆಗಟ್ಟೆ ಹೋಂ ವರ್ಕ್ ಮಾಡದೆ, ಬೇಕಾದಷ್ಟು ಕಲಿತ್ತಿ.

ಸಂಜೆಯಾದ್ರೆ ಎಷ್ಟೊಂದು ಆಟ ! ಮೊನ್ನೆ ಶೈಲಜಾ, ಮಾವಿನ ಹಣ್ಣನ್ನು ನೀಟಾಗಿ ಸಿವ್ವೆ ತೆಗೆದು, ಹೋಳು ಮಾಡಿ, ತಟ್ಟೆಯಲ್ಲಿಟ್ಟು, ಸ್ವಾನಿಟ್ಟು. 10 ವರ್ಷದ ಮಗಳ ಹತ್ರ ಗೋಗರೀತಾ ಇದ್ದು, “ತಿನ್ನು ಮರೀ, ನಾಕು ಪೀಸಾದ್ರೂ ಮ್ಯಾಂಗೋ ತಿನ್ನೇ” ಅಂತ.

ನಾವು 10 ವರ್ಷದವರಿದ್ದಾಗ ಪೀಸ್ ಪೀಸಾಗಿ ಮಾವಿನ ಹಣ್ಣು ತಿಂದಿದ್ದೇ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ. ಇಡೀ ಮಾವಿನ ಹಣ್ಣು ಹಿಡಿದುಕೊಂಡು, ಹಿತ್ತಲಿಗೆ ಓಡಿ ಹೋಗಿ, ಲಂಗಗಳನ್ನು ಬಿಗಿಯಾಗಿ ಕಟ್ಟೊಂಡು, ಉದ್ದಕ್ಕೂ ಬೆಳೆದಿದ್ದ ಮಾವಿನ ಮರಾನ ಸರಸರನೆ ಹತ್ತಿ (ಓಹೋ ! ಹುಡುಗೀರು ಹುಡುಗರಿಗಿಂತ ಸಲೀಸಾಗಿ ಮರ ಹತ್ತಾ ಇದ್ದಿ !), ನಮ್ಮ ಹೆಸರುಗಳನ್ನ ಕೆತ್ತಿ, ರಿಸರ್ವ್ ಮಾಡಿಟ್ಟುಕೊಂಡಿದ್ದ ಕೊಂಬೆಗಳ ಮೇಲೆ ಆರಾಮಾಗಿ ಕೂತ್ಕೊಂಡು, ಮಾವಿನ ಹಣ್ಣಿನ ಮೂತಿಯಲ್ಲಿ ಚಿಕ್ಕ ತೂತು ಮಾಡಿ, ‘ಸೊರ್ರನೆ’ ಹೀರಿ, ಹೀರಿ - ಮಾವಿನ ಹಣ್ಣು ತಿಂದ್ರೆ, ಹಾಗೆ ತಿನ್ನೇಕು ! ನನ್ನಗಳು ಜೀನ್ಸ್ ಹಾಕೊಂಡು ಕಾರು ಬಿಡ್ತಾಳೆ - ಲಂಗ ಹಾಕೊಂಡು ಮರ ಹತ್ತೋಕೆ ಬರೊಲ್ಲ !

ಆರೂವರೆ ತನಕ ಆಟ, ಆಮೇಲೆ ಪಾಠ. ರಾಗವಾಗಿ “ಬಣ್ಣದ ತಗಡಿನ ತುತ್ತೂರಿ” “ಧರಣಿ ಮಂಡಲ ಮಧ್ಯದೊಳಗೆ” ಆ ಮುದ್ದು ಪದ್ಯಗಳನ್ನು ಹೇಳೋವಾಗ್ಲೇ ಜೇನುತುಪ್ಪ ಚಪ್ಪರಿಸಿದ ಹಾಗೆ ಆಗೊಲ್ವೆ ? ಅನಂತರ ಬಿಸಿ ತುಪ್ಪ, ತೊಪ್ಪ, ಮೊಸರಿನೂಟ; ಈಗಿನ ಮಕ್ಕಳೋ, ಹೋಂ ವರ್ಕ್ ಮಾಡ್ತಾ ಮಾಡ್ತಾ- ಟೀಒಲಾ ಮೇಲೇ ಜೂಗರಿಸೊಂಡು ಮಲಗಿಬಿಡ್ತಾರೆ. ಊಟ ಮಾಡೋಕೂ ತ್ರಾಣ ಇಲ್ಲ. ತಾಯಂದಿರು ಕೈಯಲ್ಲಿ ಲೋಟ ಹಿಡೊಂಡು, “ಪಾಪೂ, ಸ್ವಲ್ಪ ಬೂಸ್ಟ್ ಕುಡಿಯೋ. ಬೇಬೀ, ಸ್ವಲ್ಪ ಹಾರ್ಲಿಕ್ಸ್ ಆದ್ರೂ ಕುಡ್ಯೇ” ಅಂತ ನಿತ್ಯದ ಮಂತ್ರ ಪಠಿಸ್ತಾ ಇರ್ತಾರೆ. ಪಾಪ ಮಕ್ಕಳು, ಬೆಳಗ್ಗೆ ಅಷ್ಟೊತ್ತಿಗೇ ಎದ್ದು, ಬಸ್ಸೋ, ವ್ಯಾನೋ ಹಿಡೊಕೆ ಓಡಿದವರಲ್ವೆ ? ಮುಂಜಾನೆ ಎದ್ದು ಬಸ್ಸಿಗೆ ಓಟ; ದಿನವಿಡೀ

ವಾರ—ವಾರ: ಸಂಜೆಯಾದ್ರೆ ಹೋಂ ವರ್ಕ್ ಕಾಟ: ಈ ರಂವಾಟದಲ್ಲಿ ಉಟಕ್ಕೂ, ಅಟಕ್ಕೂ ಎಲ್ಲಿದೆ ಟೈಮು ?

ಶಾಲೆ ದಿನಗಳಲ್ಲಿ ಈ ಧರಾ ಕಟ್ಟಿ ಹಾಕಿದ ಹಾಗಿರೋ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ರಜೆ ಬಂದ್ರೆ—
ದೊಡ್ಡ ರಿಲೀಫ್. ಮಾಡೋ ಚೇಷ್ಟೆ, ಗಲಾಟೆ, ರಂವ, ರಗಳೆ ಅಸಾಧ್ಯ !

“ಅದೇನು ಹೋಂ ವರ್ಕ್, ವಾರ ಅಂತ ಸತಾಯಿಸ್ತಾರೋ ಮಕ್ಕನ್ನ !
ಪ್ರಿವೇರ್ ಮಾಡೋ ಹೊತ್ಗೆ ಸಾಕಾಗತ್ತ !” ಅಂತ ಶಾಲೆ ದಿನಗಳಲ್ಲಿ ಸಿಡಗುಟ್ಟೋ
ತಾಯಂದಿರು ರಜೆ ಬಂದ್ರೆ, “ಅಯ್ಯೋ ! ಅಯ್ಯೋ ! ಇವೇನು ಮಕ್ಕಳೋ—ಮರಿ
ರಾಕ್ಷಸರೋ ! ಬಾಲ ಇಲ್ಲದ ಕೋತಿಗಳು ! ಯಾರು ಏಗೋದು ಇವ್ನಳ ಕೈಲಿ ?
ಸಧ್ಯ ಸ್ಕೂಲು ಶುರುವಾದ್ರೆ ನಾಕಪ್ಪಾ !” ಅಂತ ಹಲಬ್ಬಾರೆ !

ಅಯ್ಯೋ ವಾವ, ಮಕ್ಕಳು !

ಶುಭಾಶಯಗಳೊಂದಿಗೆ

ಶ್ರೀ ಬಿಲ್ವ ಗಾಯತ್ರಿ ಎಂಟರ್‌ಪ್ರೈಸಸ್

(ಇಂಜಿನಿಯರ್ಸ್, ಕಾಂಟ್ರಾಕ್ಟರ್ಸ್, ಫ್ಯಾಬ್ರಿಕೇಟರ್ಸ್, ಕನ್ಸಲ್ಟಂಟ್ಸ್)

ಎಲ್ಲ ತರಹ ಇಂಜಿನಿಯರಿಂಗ್ ಜಾಬ್ ವರ್ಕ್‌ಗಳಿಗೆ ನಮ್ಮನ್ನು ಸಂಪರ್ಕಿಸಿ

ವಿಳಾಸ ;

ಬಿ. ಆರ್. ಮೋಹನರಾಜು ಕಾಂಪೌಂಡ್

ಚೆನ್ನಗಾನಹಳ್ಳಿ

ದೂರವಾಣಿ ಪಿ. ಓ.

ಬೆಂಗಳೂರು 560061

ಬ್ಯಾಂಕ್ ಶಾಖಾಧಿಕಾರಿಯ ಬನಣೆ

(ಕಳೆದ ಸಂಚಿಕೆಯಿಂದ ಮುಂದುವರೆದುದು)

ಕಂಭಂ ಕೃಷ್ಣಮೂರ್ತಿ

ವಾರನೆಯ ದಿನ ಗುಂಡವು 10 ಘಂಟೆಗೆ ಬಂದ. ಮೆಣಶಿನಕಾಯಿ ಮತ್ತು ಹನುಮಂತು ರೆಡಿಯಾಗಿ ನಿಂತಿದ್ದರು. “ಕ್ಯಾಪ್ ಓವನ್ ಮಾಡಿ, ಮೆಣಶಿನಕಾಯಿ” ಅಂದಾಗ ಮೆಣಶಿನಕಾಯಿ, “ಅದ್ಯಾಕ್ರಿ ಸಾಹೇಬ್ರೆ. ಇವತ್ತೇನೂ ಸಂತೆ ಇಲ್ಲ. ವಗಾರದ ದಿನಾನೂ ಅಲ್ಲ” ಅಂದ. “ಅಂದ್ರೆ, ಆ ಎರಡೇ ದಿನಾನ ನೀವು ಕ್ಯಾಶ್ ನೇವು ಓವನ್ ಮಾಡೋದು ?” ಗುಂಡವು ಅಚ್ಚರಿಯಿಂದ ಕೇಳಿದ. “ಹೌದ್ರಿ ಸಾಹೇಬ್ರೆ. ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ. ಅದರ ಅವಶ್ಯಕತಾ ಇಲ್ಲ ಬಿಡ್ರಿ ಅಂತಂದ ಕ್ಯಾಷಿಯರ್ ಮೆಣಶಿನಕಾಯಿ.

“ಅಂದ್ರೆ, ಕ್ಯಾಶ್ ಬ್ಯಾಲೆನ್ನು ಬುಕ್ಕು, ಟೋಕನ್ನು, ಸ್ಕೋಲು, ಏನು ಬರೀತಿಲ್ವೇನು ?”

“ಖರೇ ಅಂದ್ರೆ ಅದೇನು ಮುಟ್ಟಿಲ್ಲರಿ ಸಾಹೇಬ್ರೆ. ಹಿಂದಿನ ಮ್ಯಾನೇಜರು ಹೋಗೂ ಮುಂದೆ, 10,425 ರೂ. ಸೇಫ್‌ನಾಗೆ ಇಟ್ಟು. ಈ ಬುಕ್ಕಿನಾಗೂ ಅದ್ನ ಬರ್ದು, ನನ್ನ ಕಡೀಕೊಟ್ಟಿದ್ದೀರಿ. ನಮ್ಮ ತಿಂಗಳ ವಗಾರ ಅದ್ಯಲ್ಲಾ ಸಾಹೇಬ್ರೆ. ಅದಕ್ಕೆ ತಿಂಗಳ ತಿಂಗಳಾ ಅದ್ರಿಂದ್ಲೇ ತೆಗಿದೀವಿ ಸರ್. ಅದ್ಯಲ್ಲಾ ಅದ್ರಾಗೆ ಬರೆದಿಲ್ವೀ ಸಾಹೇಬ್ರಾ

“ಮತ್ತೆ ಸೇವಿಂಗ್ಸ್ ಅಕೌಂಟಿನಲ್ಲಿ ಬಂದಿದ್ದ ಹಣ ಎಲ್ಲಿಟ್ರಿ ?”

“ಉಳಿತಾಯ ಖಾತೇಲಿ ಒಬ್ಬ ಐದು ರೂ. ರೊಕ್ಕ ತೆಗೆದರೆ, ಮತ್ತೊಬ್ಬ ಹತ್ತು ರೂಪಾಯಿ ಹಾಕೋವನ್ರಿ. ಅದನ್ನ ಒಂದು ಡಬ್ಬೀನಾಗೆ ಹಾಕಿ ಅಲ್ಲಿಗಲ್ಲಿಗೆ ಅಡ್ಡಸ್ವ ಮಾಡಿದೀನ್ರಿ.

“ಡೇ ಬುಕ್ಕು, ಡೈಲಿ ಸ್ಟೇಟ್‌ಮೆಂಟು. ಎಲ್ಲಾ ಬರೀತಿದ್ವೀರೇನ್ರಿ. ಫೈದೇ ಸ್ಟೇಟ್‌ಮೆಂಟು ಕಳಿಸ್ತಿದ್ವೀರಾ ಇಲ್ಲೊ ?”

“ಮೊದಲಿದ್ದ ಸಾಹೇಬ್ರೆ ಎಲ್ಲಾ ಮಾಡ್ತಿದ್ದು ಸರ್. ಅವರು ಹೋದದ್ಯಾಲಿ, ಫೈದೇ ಸ್ಟೇಟ್‌ಮೆಂಟನ್ನ ನಾನೇ ತಯಾರಿಸಿ ಕಳಿಸ್ತಿದ್ವೀನಿ ಸಾಹೇಬ್ರೆ”

“ಅಲ್ವೀ, ದೇ ಬುಕ್ಕು, ಮೇನ್ ಕ್ಯಾಪ್ ಬುಕ್ಕೂ ಯಾವೂ ಬರೀದೇನೆ, ಫ್ಲೈದೇ ಸ್ಟೇಟಾ ಮೆಂಟು ಹೆಂಗ್ರಿ ಕಳಿಸ್ತೀರಾ ?”

“ಅದು ಹಿಂಗಾಶರಿ. ಹಿಂದಿನ ಸಾಹೇಬ್ರ, ಸಸ್ಪೆಂಡಾಗಿ, ಹೋದಮ್ಯಾಲ್ಟ್ರ, ಮುಂದಾಗಿ, “ಏನು ಸಾಹೇಬ್ರ, ನಾ ಏನ ಮಾಡಲಿ” ಅಂತ ಕೇಳಿದೇನ್ರಿ. ಅದ್ಕೆ ಅವರು “ಏನೂ ಹೆದರ ಬ್ಯಾಡ ಮೆಣಶಿನಕಾಯಿ. ನಾನು ಮಾಡಿರೋ ಸ್ಟೇಟ್ ಮೆಂಟು ಗಳು ಈ ಫೈಲಿನಾಗಿದ. ಅದನ್ನೇ ನಕಲು ಮಾಡ್ಕೊಂಡು, ಪಾರಕ್ಕೊಂಡು, ತಿಂಗಳಿ ಗೊಂಡು, ಮೂರು ತಿಂಗಳಿಗೊಂಡು, ಅರ್ಧ ವರ್ಷಕ್ಕೊಂಡು, ಹೀಂಗ ಹೆಡ್ ಆಫೀಸಿಗೆ ಕಳಿಸ್ತಾ ಇರು, ಅಂತ ಹೇಳಿದ್ದರಿ. ಹಾಂಗೆ ಹಳೇದರ ನಕಲು ತೆಗೆದು ಕಳಿಸ್ತಾ ಇದೀನ್ರಿ”

“ಅಂದ್ರೆ, ಡೈಲಿ ಟ್ರಾನ್ಸ್‌ಕ್ಷನ್ ತೋರಿಸ್ತೆ, ಹಳೇದನ್ನೇ, ಹಳೇ ಫಿಗರ್‌ಸ್ನೇ ದಾಕಿ ಕಳಿಸ್ತಿದ್ದೀರಾನ್ನಿ

“ಖರೇ ಸಾಹೇಬ್ರೇ. ಹಾಂಗೆ ಮಾಡೀನಿ. ಉಳಿತಾಯ ಖಾತೆ ಐತಿಲ್ಲರಿ ಅವೊಂದೇ ಕೆಲ್ಸ ನಂಗೆ ಬರೋದರಿ. ಬ್ಯಾರೆ ಯಾವೂ ನಾನು ಮಾಡ್ಲೆಕ್ಕೆ ಬರೂದಿಲ್ರಿ”

ಗುಂಡಪ್ಪನಿಗೆ ಇದೇನು ಬ್ಯಾಂಕೋ, ಮರವೋ ಅರ್ಥವಾಗಲಿಲ್ಲ. ಹೆಡ್ ಆಫೀಸಿನವರಿಗೆ, ಸ್ಟೇಟ್ ಮೆಂಟುಗಳು ಮುಟ್ಟುತ್ತಿದ್ದುದರಿಂದ, ಅವರಿಗೆ, ಅಷ್ಟೇ ಸಾಕಾಗಿತ್ತು. ಅದರ ಅಂಕಿ ಅಂಶಗಳನ್ನು ಅವರು ಗಮನಕ್ಕೆ ತಂದುಕೊಂಡಂತೆ ಕಾಣಲಿಲ್ಲ. ಮೊದಲು ಮೆಣಶಿನಕಾಯಿ ಡಬ್ಬದಲ್ಲಿಟ್ಟಿದ್ದ ಉಳಿತಾಯ ಖಾತೆಯ ಹಣವನ್ನು ಸೇಫಿಗೆ ವರ್ಗಾಯಿಸಿ, ಕ್ಯಾಪ್ ಬ್ಯಾಲೆನ್ಸ್ ಬುಕ್ಕನ್ನು ಅವ್‌ಡೇಟ್ ಮಾಡಿದ. ಸ್ಯಾಲರಿ ರಿಜಿಸ್ಟರಿನಲ್ಲಿ ಅವರುಗಳು, ಪ್ರತಿ ತಿಂಗಳೂ ತೆಗೆದುಕೊಂಡ ವಗಾರದ ತಪಶೀಲನ್ನು ಬರೆದು ಸ್ಯಾಲರಿ ಸ್ಟೇಟ್ ಮೆಂಟನ್ನು ಹೆಡ್ ಆಫೀಸಿಗೆ ರವಾನಿ ಸಿದ. ಅವ್ಯವಸ್ಥಿತವಾಗಿದ್ದ ಬ್ರಾಂಚಿನ ಲೆಕ್ಕಪತ್ರಗಳನ್ನು ಒಂದು ವ್ಯವಸ್ಥಿತವಾದ ಸ್ಥಿತಿಗೆ ತರಲು, ಮೂರು ತಿಂಗಳು ಹೆಣಗಾಡಿದ. ಕಡತಗಳ ರಿಪೇರಿಯಲ್ಲೇ ಮುಳುಗಿ ರುತ್ತಿದ್ದ ಗುಂಡಪ್ಪನನ್ನು ಕಂಡು, ಯಾವುದೂ ಅರ್ಥವಾಗದೆ, ಮೆಣಶಿನಕಾಯಿ ಮತ್ತು ಅವನ ಶಿಷ್ಯ ಹನುಮಂತು, ಮೂಢಮತಿಗಳಂತೆ ತೆಪ್ಪಗಿದ್ದರು.

ಬ್ಯಾಂಕು ಹತ್ತು ಘಂಟೆಗೆ ತೆರೆದ ತಕ್ಷಣ, ಬೇಕಾದಷ್ಟು ಮಂದಿ ಬಂದು, ಹರಟೆ ಬಡಿಯುತ್ತಾ, ಬೀಡಿ ಸೇದುತ್ತಾ ಕೂಡುತ್ತಿದ್ದರು. “ಏನಾದರೂ ಬ್ಯಾಂಕಿನ ಕೆಲಸವಿದೆಯೇ ?” ಎಂದು ಗುಂಡಪ್ಪ ಕೇಳಿದಾಗ, “ಅದೆಲ್ಲಾ ಏನೂ ಇಲ್ವೀ. ಈಗ

ಒಲದಾಗೆ ಕೆಲಸ ಇಲ್ಲ ಸೋಡ್ಲಿ. ಅದಕ್ಕೆ ಮನೇಲಿ ಕುಂತು ಏನು ಮಾಡೋದು ಹೇಳ್ತೆ ? ಇಲ್ಲಿಗೆ ಬಂದು ಕುಂಡರತೀವ್ವಿ.... ಎಂದು ಅವರುಗಳು ಹೇಳಿದಾಗ, “ಬ್ಯಾಂಕು. ಕೆಲಸವಿಲ್ಲದವರು ಕಾಡು, ಹರಟೆ ಹೊಡೆಯುವ ಜಾಗವಾಯಿತಲ್ಲಾ ಎಂದು ಮರುಗಿದ.

ಅದೊಂದು ದಿನ, ಯಾರೋ ಇಬ್ಬರು, ಸತ್ತ ಎಮ್ಮೆಯೊಂದನ್ನು ಗಳುವಿಗೆ ಕಟ್ಟಿಕೊಂಡು ಬಂದು ಬ್ಯಾಂಕಿನ ಮುಂದೆ ಒಗೆದರು. ಅವರನ್ನು ಒಂಬಾಲಿಸಿ ಪಂಚಾಯತಿ ಫೀರ್‌ಮನ್ ಗವಿಯಪ್ಪನವರು ಬಂದು, ಗುಂಡಪ್ಪನ ಮುಂದಿದ್ದ ಕುರ್ಚಿಯಲ್ಲಿ ಕೂತು, ಬೀಡಿ ಹಚ್ಚಿಸಿ ಹೊಗೆ ಬಿಟ್ಟರು ಬೀಡಿ ವಾಸನೆ ತಾಳಲಾರದ ಗುಂಡಪ್ಪ ಮೂಗು ಮುಚ್ಚಿಕೊಂಡ.

“ಎಮ್ಮೆ ಹೆಣ. ನಿಮ್ಮ ಬೇಂಕಿನ ತಾವು ಒಗೆದೀವಿ. ಎಮ್ಮೆ ಸಾಲಕ್ಕೆ ಉತಾರ ಆಕ್ಕೊಳ್ಳಿ” ಎಂದು ಗವಿಯಪ್ಪನವರು, ಅಪ್ಪಣೆ ಕೊಡಿಸಿದರು. ಹೆಣ ತೆಗೆೊಂಡು, ಸಾಲಕ್ಕೆ ಉತಾರ ಹಾಕಿಕೊಳ್ಳುವ ವದ್ದತಿಯನ್ನು ಬ್ಯಾಂಕಿನ ಇತಿಹಾಸದಲ್ಲೇ ಕೇಳಿರಿಯದ ಅವನು ದಿಗ್ಮೂಢನಾದ.

“ಯಾರು ಸಾಲ ತೆಗೆೊಂಡ್ರು ? ಯಾವಾಗ ಸಾಲ ಕೊಟ್ಟದ್ದು. ಡಾಕ್ಯು ಮೆಂಟ್ಸ್ ಇದ್ದೆ. ಇನ್ನೂರೆನ್ಸ್ ಕವರಿದೆಯೆ ಮೊದಲಾದ ವಿಷಯಾನೆಲ್ಲಾ ನೋಡ್ಬೇಕು. ರೆಕಾರ್ಡ್ಸ್ ತೆಗೆಸ್ಬೇಕು”

“ನೋಡಿ ಸೋಮಿ, ನಿಮ್ಮ ಅಳೇ ಮೇನೇಜರು, ವಜಾ ಆಗಿ ಓಗೋಕೆ ಇಂದಿನ ಜಿನ, ಈ ಬೋರನಿಗೆ ಎಮ್ಮೆ ಸಾಲಾಂತ 5,000 ರೂ. ಮಂಜೂರು ಮಾಡಿದ್ದಿ. ಅದರಾಗೆ ಆ ಖರ್ಚು, ಈ ಖರ್ಚು ಅಂತ 1,000 ತಾವೇ ಮಾಡಿಕೊಂಡ್ರು. ಇನ್ನು 4,000ದಾಗೆ, ಬೋರ. ಮನೆ ಖರ್ಚಿಗೇಂತ 2,000 ಮಾಡಿಕೊಂಡು, ಉಳ್ಳೆ 2,000ದಾಗೆ, ಈ ಎಮ್ಮೆ ತಂದ ಸೋಮಿ. ಕೊಳ್ಳೂವಾಗ್ಗೆ ಇದ್ದೆ ಜಡ್ಡಾಗಿತ್ರಿ. ಅಂಗೂ ಇಂಗೂ ಇಲ್ಲಿ ಗಂಟ ಇತ್ರಿ. ಈ ಜಿನ ತೀರ್ಕೊಂಡ್ರು. ಎಮ್ಮೆ ಎಣಾನ ಮದೀ ಕೊಂಡು, ಸಾಲ ಚುಕ್ತಾ ಮಾಡ್ಕೊಳ್ಳಿ ಸೋಮಿ, ಎಂದು ಗವಿಯಪ್ಪ ವಿಷಯದ ವಿವರಣೆ ಇತ್ತರು. “ಎಮ್ಮೆ ಸತ್ತಿದ್ದಕ್ಕೆ ಡಾಕ್ಟರ್ ಸರ್ಟಿಫಿಕೇಟು ಬೇಕು, ಗವಿಯಪ್ಪ ನವರೆ” “ಅದಕ್ಕಾಕೆ ಸ್ವಾಮಿ ಡಾಕ್ಟರು. ಎಮ್ಮೆ ನೋಡಿದ್ರೆ ತಿಳಿಯೋಕಿಲ್ಲವ್ರ, ಅದು ಸತ್ತಿದ್ಯೊ, ಬದುಕಿದ್ಯೊಂತ”

“ಹಾಗಲ್ಲಾ ಸ್ವಾಮಿ, ಅದು ಯಾಕೆ ಸತ್ತು ಹೋಯ್ತು, ಯಾವಾಗ ಸಾಯ್ತು. ಎಲ್ಲಾನೂ ಟೆನ್ಸ್ ಮಾಡಿ ಡಾಕ್ಟರು ಸರ್ಟಿಫಿಕೇಟ್ ಕೊಡ್ಬೇಕು...

“ಅಯ್ಯೋ ಬುಡಿ ಸೋಮಿ. ಅದಕ್ಕೆ ಜದ್ವಾಯ್ತು, ಸಾಯ್ತು ಅಪ್ಪೇಯೆ. ಅವನ್ನಾರಾರ ಮಿಾನಿ ಮಾಡ್ತಪ್ಪ? ಇದೇನು ಮಲ್ಕಲ್ ಕೇಸಾ?” ಎಂದು ಗವಿಯಪ್ಪ ನವರು ಕೂಗಾಡಿದರು. ಅವರಿಗೆ, ಮರ್ಯರ ಕೇಸುಗಳಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರ ಡಾಕ್ಟರ್ ಸರ್ಟಿಫಿಕೇಟು ಬೇಕೆಂಬುದನ್ನು ಅರಿಯುವಷ್ಟು ಜ್ಞಾನ ಮಟ್ಟವಿತ್ತು.

“ಇನ್ನೂರೆನ್ನಿಲ್ಲಾ, ರೆಕಾರ್ಡ್ಸ್‌ಲ್ಲ. ಹಾಗೆಲ್ಲಾ ಸಾಲಾ ಮನ್ನಾ ಮಾಡೋಕೆ ಬರೋಲ್ಲ ಗವಿಯಪ್ಪನವರೇ” ಎಂದು ಗುಂಡಪ್ಪ ಹೇಳಿದಾಗ, ಗವಿಯಪ್ಪನವರು, ಕೆಂದಾದುಂಡಲವಾದರು.

“ಹ್ಯಾಂಗ್ರಿ ಸಾಲ ವಜಾ ಮಾಡೋಲೋಲ್ಲಾಂತೀರಿ. ಇಂದೆ ಇದ್ದ ಮೇನೇಜರು ಮಾಡ್ತಿರ್ನಿಲ್ಲ ? ಲೇ ಬಸ್ರಲಾ ಓಗೋಮಾ. ಅದೇನು ಮಾಡ್ಕಂತಾರೆ ನಾನು ನೋಡ್ತೀನಿ... ಎಂದು ಹೇಳಿ, ಎಮ್ಮೆಯ ಹೆಣವನ್ನು ಬ್ಯಾಂಕಿನ ಮುಂದೆ ಒಗೆದು ಹೊರಟೇ ಹೋದರು. ಎಮ್ಮೆಯ ಹೆಣ ಕೊಳೆಯುತ್ತಾ ಬಿದ್ದಿದ್ದು, ಕಾಗೆ, ನಾಯಿಗಳು ಅದನ್ನು ಎಳೆದಾಡುತ್ತಿದ್ದುದು, ದಾರುಣ ದೃಶ್ಯವಾಗಿತ್ತು. ಅದರ ದುರ್ನಾತ ಬ್ಯಾಂಕಿನೊಳಗೆಲ್ಲಾ ಹರಡಿ, ವಾಕರಿಕೆ ಬರುವಂತಾಗಿತ್ತು.

ಸುಮಾರು ಸಂಜೆಯ ಏಳು ಘಂಟೆಯ ಸಮಯದಲ್ಲಿ, ಸೊಣಕಲು ಶರೀರದ, ಕುಳ್ಳನೆಯ ವ್ಯಕ್ತಿಯೊಂದು, ದೊಗಳೆ ಸೂಟು, ಟೈಯೊಂದಿಗೆ, ಅಲಂಕೃತವಾಗಿ, ದೇಶಾಪರಿ ನಗೆ ಬೀರುತ್ತಾ, ಗುಂಡಪ್ಪನ ಮುಂದಿದ್ದ ಕುರ್ಚಿಯ ಮೇಲೆ, ಮಂಡಿಸಿತು. “ನಮಸ್ಕಾರ, ನಾನು ದನಗಳ ಡಾಕ್ಟರು, ಹುಚ್ಚವ್ವಾಂತ” ಎಂದು ಪರಿಚಯಿಸಿ ಕೊಂಡಿತು.

“ಈ ಎಮ್ಮಿ ಸತ್ತದ್ದಕ್ಕೆ ಸರ್ಟಿಫಿಕೇಟು ಕೇಳಿದ್ರಂತಲ್ಲಾ, ಅದಕ್ಕೇನು ಬರಕೊಟ್ಟೆ ಆಯ್ತು ಬಿಡಿ” ಅಂತ ವೈದ್ಯ ಹುಚ್ಚಪ್ಪ ನಿಸೂರಾಗಿ ಹೇಳಿದಾಗ, “ಹಾಗಲ್ಲಾ ಡಾಕ್ಟ್ರೆ. ಅದಕ್ಕೆ ಕಿವಿ ವಾಲೆ, ಅದೇ ಇಯರ್ ಟ್ಯಾಗೂ ಇಲ್ಲ... ಎಂದು ಗುಂಡಪ್ಪ ಹೇಳಿದ.

“ಎಮ್ಮೇನೇ ಹೋದ ಮೇಲೆ, ಇನ್ನೂ ಕಿವಿ ವಾಲೆಗೆ ಯಾಕೆ ತಲೆ ಕೆಡಿಸ್ಕೋತೀರಿ ಸ್ವಾಮಿ ? ಯಾವುದೋ ಒಂದು ನಂಬರು ಕೊಟ್ಟೆ ಆಯ್ತು”... ಎಂದರು ದನದ ವೈದ್ಯರು.

“ಇನ್ನೂರೆನ್ನೊ ಮಾಡಿಲ್ಲ....

“ಅದೆಲ್ಲಾ ಹಳೇ ಡೇಟಿನಲ್ಲಿ ಮಾಡಿಸಿ, ಒಂದು ಕವರ್ ನೋಟು ಕೊಟ್ಟೆ

ಆಯ್ತಲ್ಲಾ. ನಮ್ಮ ಇನ್ಸೂರೆನ್ಸ್ ಏಜಂಟು. ಮುನಿಸಾಮಿ ಅದ್ದೆಲ್ಲಾ ನೋಡೋಕೂ ತಾನೆ ಬಿಡಿ...

“ಅದ್ದೇಗೆ ಆಗುತ್ತೆ ಹುಚ್ಚಪ್ಪನವರೆ ?” ಗುಂಡಪ್ಪ ಅರ್ಥವಾಗದೆ ಕೇಳಿದ.

ಹುಚ್ಚಪ್ಪನವರು, ಒಂದು ಹುಚ್ಚು ನಗೆ ನಕ್ಕರು. “ಈ ಶಾಖಾಧಿಕಾರಿ, ಇನ್ನೂ ಎಳಸು. ಶಾಖಾಯೆ ಲವಣಾಯೆ ಗಿಟ್ಟಿಸುವ ಕಲೆ ಇದಕ್ಕಿನ್ನೂ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ” ಎಂದು ಮೂದಲಿಸುವ ನಗೆಯೂ ಆದಾಗಿತ್ತು.

“ನೋಡಿ ಗುಂಡಪ್ಪನೋರೆ, ನಿಮ್ಮ ರಿಕಾರ್ಡುಗಳಲ್ಲಿ, ಎಮ್ಮೆ ಹೆಸರು, ಜಾತಿ, ಕುಲ ಏನಾದ್ರೂ ಇದ್ದೆ ? ಬರೀ ಟ್ಯಾಗ್ ನಂಬರು ತಾನೇ ಇರೋದು ?” “ಆದ್ರೂ, ಇನ್ಸೂರೆನ್ಸ್ ಇಲ್ವಲ್ಲಾ... ಗುಂಡಪ್ಪ ತನ್ನ ಪಟ್ಟನ್ನು ಬಿಡದೆ ಹೇಳಿದ. “ಅದಕ್ಕಾಕೆ ಕಾಳಜಿ ಮಾಡ್ತೀರಾ. ನೋಡಿ ಈ ಎಮ್ಮೆಯ ಬದುಕಿಸಿದ್ದೆ ಆಯ್ತಲ್ಲಾ ?” ಎಂದು ಹುಚ್ಚಪ್ಪ ಹೇಳಿದಾಗ, ಕೊಳೆತು ನಾರುತ್ತಿರುವ ಎಮ್ಮೆಯನ್ನು ಬದುಕಿಸುತ್ತೇನೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಿರುವ ಈತ ದಿಟವಾಗಿಯೂ ಹುಚ್ಚನೆ ಅಥವಾ ಪಿತ್ತ ಪ್ರಕೋಪದಿಂದ ಅಸಂಬದ್ಧವಾಗಿ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದಾನೆಂಬ ಗುಮಾನಿಯಾಯಿತು ಗುಂಡಪ್ಪನಿಗೆ.

“ಆಶ್ಚರ್ಯವಡಬೇಕಾಗಿಲ್ಲ ಗುಂಡಪ್ಪನವರೆ. ಇದೆಲ್ಲಾ ಮಾಮೂಲು, ಅಷ್ಟೆ. ಇನ್ಸೂರೆನ್ಸ್ ಇದ್ದು, ಬದುಕಿರೋ ಎಮ್ಮೆಗೆ ಇದರ ಇಯರ್ ಟ್ಯಾಗ್ ನಂಬರು ಕೊಡೋದು. ಸತ್ತಿರೋ ಈ ಎಮ್ಮೆಯ ಕಿವಿ ಪಾಲೆಯ ನಂಬರನ್ನು ಬದುಕಿರೋ ಎಮ್ಮೆಗೆ ಹಾಕೋದು. ಅಂತಂದ್ರೆ ಮುಗಿತು. ಬದುಕಿರೋ ಎಮ್ಮೆ ಸತ್ತ ಹಾಗೆ. ಈ ಸತ್ತಿರೋ ಎಮ್ಮೆ ಬದುಕಿದ ಹಾಗೆ, ಅಷ್ಟೆ. ನೀವು ತಪ್ಪಾಗಿರಿ. ಇನ್ಸೂರೆನ್ಸ್ ಹಣ ಸೆಟ್ಲೆ ಮಾಡೋ ಜವಾಬ್ದಾರಿ ನಮ್ಮು” ಎಂದು ಹೇಳಿ, ಚಪ್ಪಿ ಹೊಲಿಯೋರಿಗೆ, ಎಮ್ಮೆ ಹಣವನ್ನು ಸಾಗಿಸಿಕೊಂಡು ಹೋಗುವಂತೆ ಆದೇಶಿಸಿ, ಹುಚ್ಚಪ್ಪ ಹೊರಟು ಹೋದ.

ಗುಂಡಪ್ಪ ಈ ಮೂರು ತಿಂಗಳ ಅವಧಿಯಲ್ಲಿ ಸೋತು ಸೊರಗಿ ಹೋಗಿದ್ದ. ಬೋರ್‌ವೆಲ್ಲಿನ ತಣ್ಣೀರು ಸ್ನಾನ, ಬೆಲ್ಲದ ನೀರಿನಂತಹ ಚಾ ಹಾಗೂ ಅಜ್ಜಮ್ಮನ ಅರೆ ಬೆಂದ, ಕಲ್ಲು ಮಣ್ಣುಗಳಿಂದ ಕೂಡಿದ ಸೊಪ್ಪುಸದೆಯ ಊಟ, ಮುಂತಾದುವುಗಳಿಂದ ಸುಟ್ಟ ಬದನೆಕಾಯಿಯಂತೆ ಆಗಿದ್ದ. ಉಳಿತಾಯ ಖಾತೆ ಡೆಬಿಟ್ ಕ್ರೆಡಿಟ್ ಮಾತ್ರ ತಿಳಿದುಕೊಂಡಿದ್ದ, ಅಜ್ಜ ಮೆಣಶಿನಕಾಯಿ, ಪುಂಡ ಹನುಮಂತು, ಈ ಸಿಬ್ಬಂದಿ ವರ್ಗದೊಂದಿಗೆ ಏಗಿ ಕಂಗೆಟ್ಟಿದ್ದ. ಆಗಿಂದಾಗ್ಗೆ ದನ, ಕುರಿ, ಕೋಳಿಗಳ ಹೆಣ

ಗಲನ್ನು ಬ್ಯಾಂಕಿನ ಡುಂದೆ ಁಸೆದು ಸಾಲ ಚುಕ್ತಾ ಡಾಡಿಕೊಳ್ಳುವಂತೆ ಅಡೇಶಿಸು ತ್ತಿದ್ಲ ಗವಿಯಪ್ಪ, ಹುಚ್ಚಪ್ಪ ಹಾಗೂ ಡುನಿಸಾಮಿ ಇವರುಗಲ ಕಾಟದಿಂದ ಅವನಿಗೆ ತಲೆಯೇ ಕೆಟ್ಟು ಹೋಗಿತ್ತು. ಇನ್ನೂ ಡೂರು ವರ್ಷ ಀ ಕೊಂಪೆ ಯಲ್ಲಿ, ಕಾಲ ಹಾಕಬೇಕಲ್ಲ ಁನ್ನುವುದನ್ನು ಯೋಚಿಸುತ್ತಿದ್ದಂತೆಯೇ ಗುಂಡಪ್ಪನ ಕಣ್ಣು ಡುಂಜಾಯಿತು. ತಲೆ ಸುತ್ತಿ ಒವಳಿ ಬಂದಂತಾಗಿ, ಡುಂದಿದ್ದ ಡೇಜಿಗೆ ತಲೆ ಆನಿಸಿದ. “ಁನಾತ್ರಿ ಸರ್, ಁನಾತು ನಾಹೇಬ್ರ... ಁಂದು ಶಾಖೆಯ ಸಿಬ್ಬಂದಿ ವರ್ಗದವರಾದ, ಕ್ಯಾಷಿಯರ್ ಡೆಣಶಿನಕಾಯಿ. ಸೆಂಟ್ರಿ ಕಪ್ ಪೂನ್ಹುನುಡುಂತು ಬೊಬ್ಬೆ ಹಾಕತೊಡಗಿದರು.

(ಡುಗಿಯಿತು)

ಶುಭಾಶಯಗಲೊಂದಿಗೆ

ಸೈಸ್ ಕ್ರೀಟ್

ಪೀಣ್ಯ ಡೂರನೆಯ ಹಂತ, ಪೀಣ್ಯ
ಬೆಂಗಳೂರು 560058

WITH THE BEST COMPLIMENTS FROM

Karnataka Insecticides & fungicides

Plot No. 27-B, II Phase, Peenya Industrial Area
BANGALORE 560 058

PRODUCTS formulated and sold

SVR Carbendazim 50% WP ISI marked

A Broad Spectrum Systemic Fungicide recommended
for Coffee Collar Rot, Black Rot & Brown-eye spot.

Available in 50 gms, 100 gms, 500 gms and 1 kg and
economical prices.

SVR BHC 50% WP

Guaranteed quality, Recommended for swabbing
stems for control of Coffee White stem Borer.

BAYLETON 25 WP

Systemic Fungicide for Effective Coffee Leaf Rust
Control. (It has the Registered Trade Name of
Bayer AG Leverkusen West Germany). Bayleton
Technical is imported from West Germany.

Marketed by ·

S. V Rangaswamy & Co. Ltd.

No. 2, III Cross, Kalasipalyam New Extension
BANGALORE 560 002

ಶುಭಾಶಯಗಳೊಂದಿಗೆ

ಕಾಶ್ಯಪ್ ಇಲೆಕ್ಟ್ರಿಕಲ್ಸ್

111/1, ಶ್ರೀನಿಧಿ ಕಾಂಪ್ಲೆಕ್ಸ್

ಮಲ್ಲೇಶ್ವರಂ

ಬೆಂಗಳೂರು 560 003

ಅಪರಂಜಿ ಜಾಹೀರಾತು ದರಗಳು

ಪೂರ್ಣ ಪುಟ (Full Page)-	ರೂ. 800/-	ಮೂರು ಸಂಚಿಕೆಗಳಲ್ಲಿ ಸತತ
ಅರ್ಧ ಪುಟ (Half Page)-	ರೂ. 400/-	
ಕಾಲು ಪುಟ (Quarter Page)-	ರೂ. 250/-	

ಜಾಹೀರಾತುಗಳನ್ನು ಅವುಗಳ ವರ್ಗಕ್ಕೆ ತಕ್ಕ ಚೆಕ್ಕುಗಳೊಡನೆ ಕೆಳಗಿನ
ವಿಳಾಸಕ್ಕೆ ಕಳುಹಿಸಿ

ಅಪರಂಜಿ ಕಾರ್ಯಾಲಯ

36, 6ನೇ ಮುಖ್ಯ ರಸ್ತೆ

ಮಲ್ಲೇಶ್ವರಂ, ಬೆಂಗಳೂರು-560 003

ವಿ.ಸೂ:- ಚೆಕ್ಕುಗಳನ್ನು ಅಪರಂಜಿ ಹೆಸರಿಗೆ ನಮೂದಿಸಬಹುದು

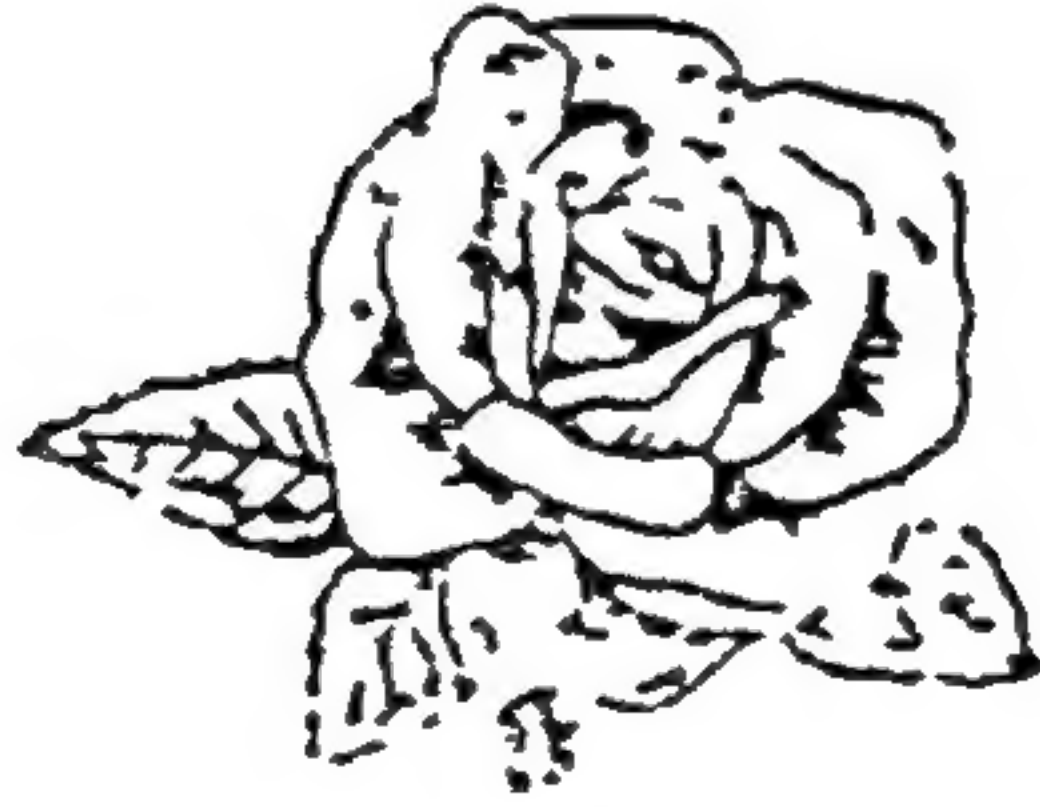

**ಮಾಸ್ ಕಾಟ್ ಆಗ್ರೋ ಕೆಮಿಕಲ್ಸ್
ಪೈವೇಟ್ ಲಿಮಿಟೆಡ್**

93, 3ನೇ ಘಟ್ಟ,
ಪೀಣ್ಯ ಇಂಡಸ್ಟ್ರಿಯಲ್ ಏರಿಯಾ,
ಬೆಂಗಳೂರು-560 058.

ದೂರವಾಣಿ 395902 ತಂತಿ 'ಮಾಸ್ ಕಾಟ್' ಟೆಲೆಫ್ -845-580
ಭತ್ತ, ಕಬ್ಬು ಮತ್ತು ಗೋಧಿಯ ಬೆಳೆಗಳಲ್ಲಿ ಕಳೆ ನಿಯಂತ್ರಣ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ
'ನಾಕ್ಷೀಡ್' ಕಳೆನಾಶಕವನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸಿರಿ.

ಶುಭಾಶಯಗಳೊಂದಿಗೆ :-

**ಎನ್. ಎಸ್ ಗಿರಿಮಾಜಿ ಅಂಡ್ ಸನ್ಸ್
[ಬೆಂಗಳೂರು]**

ನಂ. 46, ಇಂಡಸ್ಟ್ರಿಯಲ್ ಸಬರ್ಬ್
ಯಶವಂತಪುರ, ಬೆಂಗಳೂರು-560 022.

ಕುಛಾರಯಗಲೊಂದಿಗೇ

ಟರ್ನಾ-ಕೀ ಕನ್ ಸ್ಪೆಕ್ಷನ್ಸ್
(ವೈ.) ಲಿಮಿಟೆಡ್
11ನೇ ಮೇನ್ ರಸ್ತೆ
ಮಲ್ಲೇಶ್ವರಂ
ಬೆಂಗಳೂರು-560 003.

ಫೋನ್ 364118